

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljnim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevni

559
linije
723
B554 AA
OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 126
66001 KOPER
601 00200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 259 (11.675)

Trst, petek, 4. novembra

V senatni komisiji za ustavna vprašanja

Verjetno že prihodnji teden začetek razprave o osnutkih zakona za globalno zaščito Slovencev

Vzporedno bo v poslanski zbornici stekla razprava o valorizaciji jezikovnih skupnosti in deželnih kultur - Socialisti izdelali novo besedilo osnutka zakona za globalno zaščito

RIM — Verjetno se bo že prihodnji teden, vsekakor pa v zelo kratkem času, v senatni komisiji za ustavna vprašanja začela razprava o globalni zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Vest, ki se je razširila že pred nekaj dnevi, je včeraj potrdil predsednik te komisije, bivši minister za pravosodje in bivši predsednik ustavnega sodišča, demokristjanski senator Bonifacio, ki je po trikratnem posegu senatorke Gerbčeve na seji predsedstva komisije včeraj v razgovoru z goriškim komunističnim senatorjem Nereom Battellom dejal, da bo zakonske osnutke za zaščito slovenske manjšine takoj vključil v dnevni red komisije.

Kot znano, sta bila doslej v senatu predložena dva zakonska osnutka: osnutek Slovenske skupnosti, ki ga je predložil tridentinski senator Fontanari in osnutek KPI, KD in PSDI, svoja besedila pa so napovedali tudi socialisti in radikalci. V teh osnutkih je zapodena tudi problematika furlanskega jezika in kulture, ki je postala v zadnjem času zelo aktualna. O Furlaninih sta bila doslej predložena dva osnutka, komunistični (med podpisniki je tudi posl. Baraccetti) in socialdemokratski, ki ga je podpisal posl. Scovacicchi. V prejšnji zakonodajni dobi je poslanska komisija že opravila avdicijo v Furlaniji in gradivo te avdicije bodo sedaj uporabljali. Do avdicije slovenske manjšine pa ni prišlo, najprej zaradi obolenosti poročevalca, nato pa zaradi predčasnega razpusta zbornice.

Vsa tri besedila so popolnoma enaka besedilom, ki so bila predložena v prejšnji zakonodajni dobi; spremenilo pa se je seveda spremeno poročilo, v katerem so upoštevana tudi dogajanja zadnjih let.

V teh dneh bodo, kot smo izvedeli, vložili zakonski osnutek tudi socialisti. Njihovo besedilo je namreč v nekaterih aspektih zastarelo in zato je stranka vnesla dve pomembni spremembi. Prva zadeva vprašanje, kdo določa ozemlje, na katerem veljajo zaščitna določila. Po prejšnjem osnutku je bil za to pristojen deželni

svet, v novem besedilu pa prehaja ta pristojnost na vlado. V zvezi s tem velja povedati, da je posebna komisija, ki je delovala v okviru predsedstva vlade in kateri je predsedoval ustavni sodnik Cassandro, že izdelala seznam 35 občin, v katerih živijo Slovenci. Drugi popravek pa zadeva celotno problematiko šolstva, ki so jo socialisti predelali v luči nove zakonodaje in tudi novih potreb manjšine.

sali o teh popravkih, ko bo zakonski osnutek vložen, kot smo sicer vedno podrobno poročali o osnutkih zakonov za globalno zaščito Slovencev.

Vzporedno z razpravo o globalni zaščiti Slovencev, ki bo potekala, kot že rečeno, v senatu, bo v poslanski zbornici — prav tako v komisiji za ustavna vprašanja — stekla razprava o vrsti zakonskih osnutkov o zaščiti jezikovnih skupnosti in deželnih kultur. Gre za osnutke KPI, KD in PSDI, svoja besedila pa so napovedali tudi socialisti in radikalci. V teh osnutkih je zapodena tudi problematika furlanskega jezika in kulture, ki je postala v zadnjem času zelo aktualna. O Furlaninih sta bila doslej predložena dva osnutka, komunistični (med podpisniki je tudi posl. Baraccetti) in socialdemokratski, ki ga je podpisal posl. Scovacicchi. V prejšnji zakonodajni dobi je poslanska komisija že opravila avdicijo v Furlaniji in gradivo te avdicije bodo sedaj uporabljali. Do avdicije slovenske manjšine pa ni prišlo, najprej zaradi obolenosti poročevalca, nato pa zaradi predčasnega razpusta zbornice.

Skupščina SFRJ ratificirala sporazum z Italijo o priznanju diplom

BEOGRAD — Zvezni zbor jugoslovske skupščine je včeraj med drugim sprejel predlog zakona o ratifikaciji sporazuma med Italijo in Jugoslavijo o vzajemnem priznanju diplom in strokovnih nazivov, ki jih izdajajo univerze in ustanove visokošolskega izobraževanja. Gre za sporazum, ki sta ga 18. februarja letos v Rimu podpisala zunanja ministra Lazar Mojsov in Emilio Colombo in ki je izredno pomemben predvsem za pripadnike

obeh manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji, ki že vsa poveljna leta študirajo v svoji matični domovini, a imajo — še zlasti Slovenci v Italiji — težave z nostrifikacijo diplom.

Sedaj mora sporazum ratificirati še italijanski parlament. Postopek je precej dolg, saj morata ratifikacijski zakon odobriti obe zbornici, senat in poslanska zbornica, ni nam pa niti znano, da bi vlada osnutek zakona sploh sestavila.

Tokrat v obliki zakonskega osnutka Odpust za črne gradnje

RIM — Ministrski svet se je včeraj v glavnem ukvarjal z novo izdajo znanega »odpusta« za črne gradnje, ki ga je pred kratkim poslanska zbornica eklatantno zavrnila. Razprava se je začela že jutraj in je trajala ves dan. Preden se je lotila koeljičnega vprašanja sanacije za nedovoljene gradnje, je vlada obravnavala kakih deset manj pomembnih tem. Najvažnejši sklep, ki pa ni rečeno, da se bo zares izvajal, zadeva ustanovitev državne službe za civilno zaščito, ki jo je predlagal minister Scotti.

Nato, mimo običajne vrste potrditev manjših mednarodnih pogodb in premestitev prefektov in kvestorjev, so odobrili tudi smernice državnega načrtovanja za prevoze in načrt za most nad Mesinko ožino. Minister Signorile je kot predlagatelj sicer pojasnil, da je netočno govoriti o mostu, ker se niso odločili, ali bodo povezavo med Sicilijo in celino uresničili z mostom ali s podmorskim predorom.

Najvažnejši ukrep pa je predložil minister Nicolazzi, namreč sanacijo črnih gradenj. Kot je sam povedal,

ga tokrat niso predložili v obliki odloka, ampak zakonskega osnutka. To pomeni, da bo stopil v veljavo šele, ko ga bosta odobrili obe veji parlamenta. Temu osnutku pa misli vlada zagotoviti preferenčni parlamentarni postopek: Nicolazzi je dejansko naslovil parlamentarnem ultimatu. Zakonski osnutek bo moral biti odobren do konca leta, torej še pred 60 dnevi, ki jih predvideva postopek za zakonske odloke, in v njegovem besedilu ne bodo smeli menjati niti vejice.

Vlada je sicer, upoštevajoč prejšnjo klopoto, uvedla v novem ukrepu nekaj popravkov. Predvsem so predvidene nekoliko ostreje denarne kazni za večje gradbene špekulacije in milejše za manjše prekrške, ki zadevajo gradnjo ali preureditve »prvih« stanovanj, torej prostorov, kjer biva sam lastnik z družino. Določene so tudi kazni za prihodnost in ne le za preteklost, del pridobljenega denarja od denarnih kazni se dodeli občinam, nazadnje pa zakonski osnutek določa, da velja odpust le za zgradbe, ki so bile dograjene do 30. septembra letos. R. G.

Začel se je »odločilni napad« proti Arafatu zvestim silam

BEJRUT — Prosirski palestinski oddelki so včeraj ob podpori sirskih enot začeli »odločilni napad« proti Arafatu zvestim silam v severnolibanonskem mestu Tripoliju, a jim ni, kljub očitni premoči, uspelo streti odpora Arafatovih borcev, ki so se sinoči še vedno

srديو upirali in v glavnem uspešno preprečili napredovanje sovražnikov oklopnih enot.

Vse se je začelo pred zoro s silovitim pripravljanim topniškim ognjem, ki je zasul obrambno črto Arafatovih enot. Takoj nato so iz treh smeri, s

severa, z juga po obalni cesti in z vzhoda skušali sirski tanki predreti obrambno črto, topništvo pa je tolklo v globino, po palestinskih taboriščih Nar al Bared in Badavi. Po vsem so-deč ni napadalcev uspel manever, ki je skušal kot kleščice preseči cesto, ki povezuje obe taborišči s Tripolijem. Oklopne enote, ki so prodirale z jugovzhoda, so naletele na tak odpor Al Fataha, da so utrpeli hude izgube. Jurišni oddelki Ahmeda Džibrila pa so medtem napadali ključne palestinske položaje na hribu Turbol. Prosirskim Pa'esticem je celo uspelo zasedi del pobočja, a so se morali umakniti po silovitem protinapadu Arafatu zvestih sil. Bombardiranje palestinskih taborišč in položajev je postalo še silovitejše, posamezne granate pa so postopno pričele točiti tudi mesto Tripoli.

Predsednik PLO Jaser Arafat je včeraj pozval vse arabske države, naj preprečijo nov pokol podoben onemu v Sabri in Šatili. Po njegovih besedah skuša sedaj Sirija dokončati, kar ni uspelo Izraelu in ZDA. Arafat je tudi poudaril, da za Palestince ni umika

Začetek popravil v zavodu Stefan

Teden dni po sprejetju sklepa o kritju stroškov za popravljala dela in po prekinitvi zasedbe so včeraj na tržaškem poklicnem zavodu za industrijo in obrt Stefan začeli s popravili. Delavci specializiranega podjetja so se najprej lotili preureditve električne napeljave v elektronskem laboratoriju, nato bodo opravili podobna dela tudi v kemijskem laboratoriju; šele ko bodo dela opravljena bo lahko v obeh laboratorijih stekel redni pouk.

NA 4. STRANI

Še eno vprašanje o depozitu

BEOGRAD — Delegatka zveznega zbora skupščine Jugoslavije Irina Ušodi je postavila ZIS vprašanje ali bo analiza izvajanja uredbe o depozitu pripravljena do konca leta. V odgovoru je namestnik zveznega sekretarja za finance Dragutin Grubković rekel, da tako analizo zdaj pripravljajo in da jo bo ZIS obravnaval. Vendar pa do zdaj niso zahtevali, da bi jo posredovali skupščini Jugoslavije, če pa bo skupščina to zahtevala, ji bo ZIS analizo poslal. (dd)

Dežela in sindikati soglasno v obrambo državnih soudeležb

Predsednik deželnega odbora Comelli je včeraj z delegacijo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL obravnavala problem državnih soudeležb v luči načrtov IRI o preustroju ladje-delstva, železarstva in plavnih družb.

Strani sta soglašali glede nujne po skladnem nastopu na vsedravnih ravni v obrambo gospodarstva na Tržaškem in Goriškem z okrepitevijo poldržavnega aparata v Furlaniji - Julijski krajini in sprožanjem novih proizvodnih pobud, ki pa ne smejo biti nadomestilo za zaposlenosti, temveč dopolnilo obstoječega. Prihodnji teden se predstavniki deželnega odbora sestanejo s predsednikoma državnih in goriške pokrajine ter s tržaškimi, goriškimi in tržiškimi županom.

NA 4. STRANI

V zbornici razprava o Libanonu

Zunanji minister Andreotti in obrambni minister Spadolini sta včeraj v poslanski zbornici razložila vladno politiko v libanonski krizi (Telefoto AP)

NA 2. STRANI

Čistke v Albaniji?

ATENE — Številni grški dnevnik poročajo o krvavih čistkah, do katerih naj bi bilo prišlo pred kratkim v Albaniji. Baje so obsodili na smrt in usmrtili tri ministre in nekatere druge albanske politične osebnosti, en minister in številne druge osebnosti pa so bili obsojeni na visoke zaporne kazni in proglašeni za »sovražnike ljudstva in agente SZ ZDA in Jugoslavije«. Časnikar Nossos Nicolaidis, ki je prvi objavil vest v dveh atenskih dnevnikih je napisal, da so mu informacije posredovali nekateri pripadniki grške manjšine, ki so zbežali iz Albanije.

Na smrt obsojeni ministri naj bi, po teh podatkih, bili notranji minister Fezoz Šehu, sorodnik bivšega predsednika vlade Mehmeta Šehuja, ki je lani leto umrl v nepojasnjenih okoliščinah, minister za zdrav-

stvo Labo Zizicin in obrambni minister Kantri Asbiu. Poleg teh naj bi bil usmrčen tudi načelnik varnostne službe Labo Pezcnik. Na 25 let zapora pa naj bi bili obsojeni zunanji minister Nesti Naze, draški župan Mialaki Ziziti in vdova po Mehmetu Šehuju.

O čistkah v Albaniji je pred časom že pisal ugledni ameriški dnevnik New York Times, ki je navajal izjave ameriških izvedencev, ki so trdili, da se hoče Enver Hodža znebiti vseh Šehujevih sodelavcev. Tudi ameriški dnevnik je navajal imena ministrov Nazeja in Asbia ter Šehujeve vdove Fikrete, ki je bila ravnateljica partijske šole v Tirani. Imena se torej ujemajo, nikakor pa ni mogoče z gotovostjo trditi, ali so vesti resnične ali ne, saj so albanske meje za tuje časnikarje neprodno zaprte.

Državna podjetja ne bodo izplačala decimalk drag. doklade

RIM — V nasprotju z izrecno zahtevo sindikatov in celo s stališčem bivšega in sedanjega ministra za delo Scottija in De Michelisa je večeraj izvršni odbor združenja državnih podjetij Intersind odločil, da novembra ne bo izplačal točke draginske doklade, ki bi izhajala iz šestevka dozorelih decimalk premične lestvice. S tem se je spet v bistvu prilagodil sklepom Confindustrie, dasi je hkrati odločil, da bo ustrezne zneske »spravil« v pričakovanju dokončnega razčiščenja spornega vprašanja.

Pertini v Libanonu

RIM — Predsednik republike Pertini bo danes odpotoval v Libanon, kjer bo proslavil »dan obožanih sil« v družbi z italijanskimi vojniki, ki so tamkaj v okviru mirovniških sil.

Za časa svojega kratkega bivanja v Bejrutu (ostal bo namreč samo nekaj ur), se bo državni poglavar sestel s predsednikom libanonske vlade Wazzanom. V poznih popoldanskih urah se bo Pertini vrnil v Italijo.

Tudi včeraj v VB protesti pacifistov

LONDON — Politično vzdušje v Veliki Britaniji postaja iz ure v uro bolj napeto, kar je pripisati dejstvu, da so na britanskih tleh že prvi jedrski izstrelki tipa »cruise«, predvsem pa odločitvi vlade, da bo policija tudi streljala proti pacifistom, če bodo ti preveč »drzni« pred vhom v poligon Greenham Common. Tam že mesece tabori na stotine pacifistov, ki skušajo z raznimi akcijami blokirati vse vhode.

Tako se je včeraj protestna pacifiistična akcija še razširila, najbrž v odgovor londonski vladi. Iz jedrskega oporišča Greenham Common, kjer bodo namestili prvih 16 izstrelkov »cruise«, so se pacifisti pomaknili proti jedrski podmorniški bazi pri Clydeju. Bazo je policija takoj obkrožila, potem ko so odkrili, da je skupina manifestantov odprla v mreži desetmetersko luknjo, čeprav nikomur ni uspelo pretihotapiti se v notranjost oporišča.

Glede italijanskega »mirovnege« kontingenta Večina zbornice soglaša s politiko v Libanonu

RIM — Italijanska vlada bo ohranila svojo vojaško prisotnost v Libanonu v sklopu večnacionalnih »mirovniških« sil in ne nasprotuje pošiljanju svojih »nevturalnih opazovalcev« v Šuf, ko bi bila ta pobuda v okviru jasnih mednarodnih jamstev. Ob koncu poudarja svojo zavzetost za politično rešitev bližnjevzhodne krize, v bistvu za popoln uspeh »konference o libanonski nacionalni spravi«.

To je v grobem vsebina poročil zunanega ministra Andreottija in obrambnega ministra Spadolinija pred včerajšnjo razpravo v poslanski zbornici, vsebina, ki je le odraz popolne podpore zunanje-političnim smernicam Craxijeve vlade: »relativne avtonomije« v jasni zahodni usmeritvi Italije.

Zunanji minister je namreč v tej »relativni avtonomiji« večkrat navedel, da je palestinsko vprašanje ena najpomembnejših nerešenih tragedij na vsej bližnjevzhodni šahovnici. PLO je ocenil kot pozitiven faktor politične stabilnosti. Glede svojega obiska v Damasku prihodnjo nedeljo in ponedel-

jek je zunanji minister Andreotti poudaril, da je Sirija za Italijo nad vse pomembna sogovornica.

Precej manj »avtonomen« in zato toliko bolj »atlantski« pa je bil obrambni minister Spadolini, ki je dober del svojega posega posvetil razlaganju pomena italijanske vojaške prisotnosti v Libanonu. Prav tako je pokazal precej večjo razpoložljivost, kot Andreotti gleda vprašanja o prisotnosti italijanskih opazovalcev v Šufu, saj bi tja po potrebi poslal tudi dober del sedanjega kontingenta.

Obrambni minister je bil tudi prvi, ki je v poslanski zbornici seznanil poslance s sirskega bombardiranjem palestinskih položajev in taborišč pri Tripoliju v Libanonu.

Izvajanja obeh ministrov so v bistvu kritizirali le komunisti, ob glasovanju resolucije v podporo vladne politike v Libanonu pa so se strankam vladne večine pridružili še misovci. Le leva opozicija je torej brezuspešno zahtevala umik italijanskega kontingenta iz Libanona. R. G.

Poseg veleposlanika Ignaca Goloba v OZN Jugoslavija se bo zavzela za vsa pogajanja o razorožitvi

NEW YORK — Jugoslavija se bo v skladu s svojimi usmeritvami še naprej zavzemala za večjo učinkovitost vseh vrst pogajanj o razorožitvi, je izjavil stalni predstavnik SFRJ v OZN veleposlanik Ignac Golob. Poudaril je, da nobenega predloga in zamisli, čeprav se zdi neuresničljiva, ne bi smeli zanemariti, če je njen cilj razorožitev.

V splošni razpravi o razorožitvi, ki v političnem odboru generalne skupščine poteka že tri tedne, je jugoslovanski predstavnik poudaril, da danes potrebujemo vztrajna in potrpežljiva pogajanja na vseh ravneh in iskrena prizadevanja, da bi prišli do konkretnih rezultatov. Časi so težki, vendar so to časi za velika dejanja. Boriti se moramo z močjo argumentov in ne z argumenti moči, je poudaril Ignac Golob.

Zatem je opozoril na dva različna koncepta pri obravnavanju problemov razorožitve in varnosti. Eden temelji na mnenjih, da bo prava razorožitev možna šele po izpolnitvi varnostnih pogojev obeh supersil; ker ni vrhovne avtoritete, ki bi odločila, kdaj so ti pogoji izpolnjeni, obe supersili proizvajata še več uničevalnih sredstev. Značaj teh nevarnih razmer je, po njegovih besedah, v konceptu zastraževanja.

V nasprotju s takim pristopom k varnosti, ki temelji na ravnotežju strahu, je Ignac Golob opozoril na koncept, ki so ga razvile nevrščene države in ki izhaja iz tega, da trajnega mednarodnega miru ni mogoče graditi na tekmovalnosti in merjenju moči blokov in velikih sil, na moči orožja in uporabi sile, temveč v procesu spreminjanja obstoječih mednarodnih odnosov in ustvarjanja novega sistema, v katerem bodo svoboda, neodvisnost in enakost dostopni vsaki državi in narodu.

Veleposlanik Jugoslavije je ob tem navedel uspešen konec madridskega sestanka KEVS kot primer, da je probleme mogoče in treba reševati z dialogom.

Južnoafriški belci sprejeli v svoj krog mestice in Indijce

PRETORIA — S precejšnjo večino so bili južnoafriški volivci odobrili predlog prvega ministra Pietra W. Botha o ustavnih spremembah. Glede na rezultat splošnega referendum, bo Južna Afrika postala izrazito predsedniška država, hkrati pa bodo prvič v razsistični trdnjavi imeli nekaj državljanov pravic tudi mestici in Indijci.

Referendum so namreč predvsem označevali po predlogu o državljanstvih pravicah za dve manjši »barvni« skupnosti, ki živita v Južni Africi. Mesticev je namreč okoli dva milijona osemsto tisoč. Indijcev pa približno milijon, vseh belcev pa je dva milijona sedemsto tisoč; medtem ko predlog sploh ne omenja črnske večine. Kljub absolutni številčni premoči — 24 milijonov sedemstotisoč — ostajajo črnici v popolni diskriminaciji.

Izid referendum je prvi minister P. W. Botha raz-

glasil z velikim zadovoljstvom, kajti prav gotovo ni pričakoval, kot tudi ne zunanji opazovalci, takšnega uspeha. Za predlog se je namreč izreklo 66 odst. volivcev, medtem ko je bila tudi volilna udeležba, ki se je povzpela do 76 odst. volilnih upravičencev, visoka.

Proti so se izrekli pristaši Konservativne stranke, ki zagovarjajo popul in »čist apartheid«; s predlogom niso soglašali niti liberalci Federalne napredne stranke, ker predlog izključuje črnsko večino. Predhodno pa so se o vključitvi mesticev in Indijcev med južnoafriške državljanke pozitivno izrekli predstavniki obeh skupnosti, ki so seveda tako v očeh voditeljev črnske opozicije (ANC) prestopili med njihove nasprotnike.

V skladu s predlogom bo enodomski »belci« parlament štel 178 članov; pridružili pa se mu bosta še »Predstavniki dom« mesticev, ki bo štel 85 članov ter »Dom delegatov«, ki ga bo sestavljalo 45 Indijcev.

Ogromne podpore države Fiatu

RIM — Država je že nakazala 1.600 milijard lir za kreditne in finančne olajšave Agnellijevemu avtomobilskemu koncernu Fiat, nadaljnjih 800 milijard jo pa stane dopolnilna blagajna v Fiatovih obratih. Po mnenju poslancev KPI, ki so vložili zadevno resolucijo, je to nezdržljivo z zahtevo podjetja, da zmanjša za nadaljnjih 10.000 enot število zaposlenih.

Stavka na pošti

RIM — Danes bo stavkalo v vsej državi osebje pošt in telegrafskih služb, včlanjeno v zvezo CGIL - CI SL - UIL, ki je napovedala drugih 24 ur razčlenjenih stavk med 11. in 20. novembrom. Avtonomni sindikati pa so oklicali stavko, ki se je začela včeraj in bo trajala do jutri.

Pred združitvijo državnih ladjedelnic v Fincantieri

RIM — Ladjedelnice, ki pripadajo državnemu koncernu IRI, bodo združili in vključili v eno samo družbo, da bi omogočili boljše usklajevanje poslovanja. Tak je bil sklep predsedstva IRI že avgusta, zdaj ga pa bo začela izvajati s hitrim tempom javna finančna družba »Fincantieri«. Ta je že sklicala za 12. decembra občni zbor, na katerem bodo delničarji odobrili vključitev 8 manjših družb, ki bodo morale že prej seveda sprejeti podoben sklep.

Največja med njimi je »Italcantieri« iz Tržiča z glavnico 90 milijard lir, ki bo imela izredni občni zbor 29. t.m., ko bosta tudi izredni skupščini delničarjev družbi »Grandi motori Trieste« s kapitalom 40 milijard in »Tržaški arsenal - S. Marco« z glavnico 12 milijard lir. Že dan prej bo ustrezen sklep o združitvi v Fincantieri sprejela ladjedelnica »Breda« iz Marghere (30 milijard glavnice), ostale družbe pa so »Združene ladjedelnice« iz Genove s kapitalom 50 milijard, katerih delničarji se bodo zbrali 7. decembra, »Società esercizio bacini meridionali« iz Neaplja (glavnica 18 milijard, občni zbor 25. t.m.), ladjedelnica »Luigi Orlando« iz Livorna (1 milijarda, skupščina 24. t.m.) in družba »Cantieri navali e officine meccaniche« iz Benetk (1 milijarda), ki bo imela občni zbor 24. t.m.

Nova »Fincantieri« z glavnico 250 milijard lir bo verjetno preurejena v 4 oddelke: gradnja trgovskih ladij, gradnja vojnih ladij, popravila in preureditve ter gradnja motorjev, s čimer si državna družba obeta premostiti hudo krizo.

Pobuda Jugoslavije za sodelovanje na Balkanu

BEOGRAD — V odgovoru na vprašanje v zvezi s pobudo ZIS za sestanek predstavnikov vlad balkanskih držav v Beogradu junija leta 1984, je predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Svetislav Vujović na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil, da gre za sestanke vladnih izvedencev, ki bi obravnavali vprašanje razvoja dolgoročne industrijske kooperacije.

Pobuda jugoslovanske vlade, je rekel Vujović, odpira možnost za spodbuditev procesa spreminjanja Balkana v območje miru in sodelovanja, čemur Jugoslavija v okviru svojega mednarodnega položaja namenja posebno pozornost. Jugoslavija se aktivno zavzema in podpira pobude tudi drugih balkanskih držav, ki so usmerjene k temu cilju.

V odgovoru na vprašanje, ki se je nanašalo na protijugoslovanske demonstracije albanske emigracije pred evropskim parlamentom v Strasbourgju je Svetislav Vujović med drugim izjavil, da so demonstracije albanskih identitistov v Strasbourgju odkrito sovražno dejanje proti Jugoslaviji, njeni ustavni ureditvi in enotnosti in neposredno uperjeni proti prijateljskim odnosom med državama. Izrazil je začudenje, da so francoske oblasti dovolile demonstracije in s tem omogočile, da so francosko ozemlje izkoristili za take poskuse s spodkopavanjem Jugoslavije. (dd)

Mika Špiljak obiskal Ploesti

BUKAREŠTA — Predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak je včeraj, drugi dan obiska v Romuniji, položil venec na spomenik herojev borbe za svobodo ljudstva in domovine, ki so ga zgradili v obliki mavzoleja v bukareškem parku Libertati. Po položitvi venca se je Mika Špiljak s člani jugoslovanske delegacije napotil proti mestu Ploesti.

V enem najstarejših industrijskih središč te države si je predsednik predsedstva SFRJ skupaj s člani jugoslovanske delegacije, ogledal tovarno 1. maj, v kateri že 75 let izdelujejo naprave za izkoriščanje nafte. Mika Špiljak si je ogledal obrate tega velikega kompleksa, ki izdeluje tudi največje vrtnalno stroje za iskanje nafte tudi do 10.000 metrov globoko. Ploesti, ki je približno 70 kilometrov oddaljeno od glavnega mesta Bukarešte je obkrožen z naftnimi polji, na katerih so začeli črpati nafto prvi v Evropi.

Mika Špiljak si je ogledal tudi središče Ploestija in obiskal največjo blagovnico, kjer se je zanimal za način preskrbe prebivalstva. Obisk je pritegnil pozornost velikega števila ljudi, ki so pristrčno pozdravili goste.

Predsednik predsedstva SFRJ se je skupaj z Lazarjem Mojsom in drugimi člani delegacije popoldne vrnil v Bukarešto, kjer so se nadaljevali uradni jugoslovansko - romunski pogovori. (dd)

Potem ko je generalna skupščina OZN obsodila poseg ZDA

Predsednik Reagan o invaziji Grenade

Kubanski predsednik Castro je na havanskem letališču dočkal ranjence, ki so se s posebnim letalom vrnil z Grenade (Telefoto AP)

NEW YORK — Potem ko je generalna skupščina OZN z ogromno večino glasov, med katerimi je bil tudi italijanski, obsodila ameriško invazijo Grenade, je predsednik ZDA Reagan imel nenapovedano tiskovno konferenco, v teku katere je povedal, da so se vojaške operacije na otoku zaključile in da se bo ameriška odprava v prihodnjih dneh začela umikati z Grenade.

Sicer pa je bil mnenja, da so Američani in njihovi karibski zavezniki posegli v zadnjem trenutku, preden bi Kubanci spremenili Grenado v zelo nevarno vojaško oporišče. O tem naj bi pričale ogromne količine orožja, ki so jih marinci našli na otoku. Mimogrede naj povemo, da gre za več tisoč pušk in brzostrelk, za nekaj protitankovskih topov. Kako bi s tem orožjem ogrožali Združene države, ki so oddaljene kakih tisoč kilometrov, ni jasno in tega Reagan tudi ni povedal. Ameriške marinece je označil kot osvoboditelje.

Reagan je zelo ostro zavrnil (vendar z argumenti, ki so bili iz trte izviti in dokazovali, da se Reagan ne spominja prav dobro afganistanskih dogodkov) obtožbe enega od novinarjev, ki je primerjal ameriško invazijo Grenade s sovjetskim posegom v Afganistanu. Ameriška invazija je osvobodila grenadsko ljudstvo, medtem ko je proti Sovjetom vse afganistansko ljudstvo. Poleg tega naj bi za časa sovjetske invazije Afganijci ubili ameriškega veleposlanika. Pri tem pa je spomin Reagan izdal, kar ni nič čudno pri njegovih letih: ameriški veleposlanik Duns je bil žrtev igravitosti in je padel v akciji, ki ga je sprožila afganistanska vlada za njegovo osvoboditev. Dogodek se je pripetil leta 1978, se pravi leto pred sovjetsko invazijo. (dd)

V Helsinkih priprave na konferenco o razorožitvi v Evropi

HELSINKI — Romunsko stališče in stališče zahodnih držav se ujemata v tem, da je »vsakršnen napredek na področju vojaške varnosti možen le, če ob njem teče vzporedno tudi podobna razvoj v kontekstu človečanske dimenzije«. To so najvažnejši izsledki prve helsinške konference, ki je priprava na konferenco o razorožitvi v Evropi, ki bo 17. januarja prihodnjega leta v Stockholmu.

Zasedanja v Helsinkih se udeležujejo delegacije 35 držav. Veliko delegatov je pripomnilo, da bo v času stockholmske konference na evropskih tleh že veliko ameriških izstrelkov, januarsko zasedanje pa naj bi dokazalo, da je dialog kljub temu možen.

Nadvse usklajeno muziciranje ansambla Camerata Slovenica

IVAN SILIČ

Glasbena matica ne bi mogla zlepa boljše začeti letošnje koncertne sezone, kakor jo je z nastopom ljubljanskega ansambla «Camerata Slovenica». Le ta je sicer najmlajša komorna skupina v Sloveniji in Jugoslaviji, saj se je prvič predstavila letos v Ljubljani in v Kopru, vendar je s svojo izvajalsko kakovostjo ter muzikalno kulturo na mah osvojila tudi najbolj zahtevne poslušalce in skoro bi rekli celo presenetila tudi glasbene ocenjevalce, kajti dobri izvajalci, tako po tehnični, kakor po kreatorski plati kot posamezniki ne morejo biti vselej porok tudi za muzikalno učinkovito komorno muziciranje. Le to zahteva namreč poleg precizne in zlate igre, predvsem enoten pristop k poglobitvam in interpretacijskim zasnovam oblikovanja. To pa zahteva nujno podpiranje individualnih kreativnih silnic, skupnemu poustvarjanju in hkrati zahteva veliko napora in dela, da ansambel lahko doseže potrebno konsistentnost in oblikovalno sproščenost.

Resen pristop in učinkoviti rezultati, ki jih je ansambel pokazal na svojem drugem nastopu v Kopru, je potrdil tudi na odru Kulturnega doma v Trstu, kjer smo se lahko ponovno prepričali, da je ta skupina daleč nad «ad hoc» pripravljenimi komornimi združenji na kakršna smo ponekod v zadnjem času naleteli. Camerata Slovenica je tako v kvartetu kakor v kvintetu predstavila skupino ljudi, ki jih druzi resnična želja po intimnem muziciranju, po oblikovanju tistih vrednot, ki segajo v najbolj skrite globine muzikalne vzgibnosti in nudijo največjo mero doživljajskega zadoščenja. Nič ni torej nenavadnega, če so glasbeni udeleženci zelo kratkem času opravili nemajhno delo in vložili veliko

Camerata Slovenica

naporov, da so lahko dosegli zlitost, potrebno tonsko uravnoveženost in enotnost pojmovanja v pogledu oblikovanja, ki je svoj vrhunec dosegla v klavirskem kvintetu v A-duru, opus 81 Antonina Dvoržaka. To je bil v vsakem oziru boljši od izvedbe klavirskega kvarteta v A-duru opus 26 Johannesa Brahmsa, pa čeprav je tudi to delo bilo izvedeno na visokem umetniškem nivoju, vendar nikoli tako koncizno in igri in tako sproščeno in nazorno v interpretiranju kakor Dvoržakovo delo, katerega odmevnost je spominjala na vtise, ki jih vsebujejo vrhunski ansambli na pomembnejših mednarodnih glasbenih festivalih.

Camerata Slovenica se torej odlikuje po svoji virtuoznosti, po svoji dojemljivosti ter smiselno in pronic-

ljivo zastavljenem interpretiranju. Njihov nastop je bil umetniško prepričljiv, kajti Dvoržakov klavirski kvintet so izvedli z izredno natančnostjo, čisto in skladno ter tonsko uravnoveženo, predvsem pa je kreiranje obziranja pristno muzikalno doživljanje in se je zlivalo v iskrene oblikovanje. Bili smo deležni redko doseženega glasbenega trenutka, ki popolnoma prevzame in osvoji. Zaradi tega moramo ansamblu dati vso priznanje, obenem pa bi radi izrazili še željo, da bi tudi v nadalje uspeval v enakih umetniških pridobivanjih, kakršna so se odražala prav v Dvoržakovem delu. Izvajalci so bili: violinista B. Novšak in M. Skalarjeva, violist B. Kosi, violončelist C. Škerjanec in pianist A. Bertonec.

Te dni teče v Celju «Teden domačega filma»

Te dni gostuje Celje «11. teden domačega filma», to je manifestacija, ki prikazuje enoletni trud slovenskih filmskih delavcev. «Teden domačega filma» je že tradicionalna priložnost, da se javnosti prikaže popoln pregled enoletne dejavnosti na filmskem področju. V tem smislu so predvidena, poleg sporeda vseh celovečercov, ki so nastali v zadnjem letu v produkciji in koprodukciji Viba filma, kratkometražcev in «polprofesionalnih» filmov, tudi posvečovanja, srečanja z občinstvom, razstave in seveda neposreden dialog med ustvarjalci.

Manifestacija pridobiva iz leta v leto širši pomen, ki ni vezan le na slovenski prostor, saj se za Teden v Celju zanimajo tudi predstavniki ostalih jugoslovanskih kinematografij. Program je dobro izdelan in predvideva v glavnem spored pet novih slovenskih filmov, ti so: «Eva», režija France Slak, film, ki ga zamejska publika že pozna in v katerem nastopa v glavni vlogi Miranda Caharija; «Dih» Boža Šprajca; srbsko-slovenska koprodukcija «Vonj telesa», letošnji Pavlovičev nagrajenec v Pulju; «Opre Roma», etnološki dokumentarec o socializaciji Ciganov in najnovejši slovenski proizvod; omnibus v režiji treh debitantov «Trije prispevki k slovenski blaznosti», delo Lužnika, Milatca in Jurijaševiča. Najbolj zanimivo bo pogledati seveda ta film, ki bo doživel krstni prikaz ravno v Celju, bodisi zaradi provokativne teme bodisi zaradi zanimivosti, da preverimo kvalitete treh nadarjenih novincev, ki so marsikaj obetali v dosedanjem študijskem in televizijskem delu.

V osrednji spored so uvrščeni še «Balkan Express» Branka Valetiča, «Cifra - mož» Bate Čengića, «Nekaj vmes» Srdjana Karanovića in «Medeni mesec» Nikole Babića, so najboljši filmi letošnje jugoslovanske proizvodnje, ki so prejeli razna priznanja na zadnjem puljskem festivalu. Drugi spored pa predvideva, po lanskem prikazu bosensko-hercegovskega, retrospektivo srbskega filma od povojnih začetkov do današnje produkcije, ki je v jugoslovanskem merilu najbolj številna. Če izvzamemo koprodukcije z drugimi republikami, posamejno srbski filmarji več od tretjine celotne jugoslovanske letne produkcije. Seveda niso vsi filmi na izredni kakovostni ravni, saj beograjski producenti težijo predvsem po komercialnem uspehu filmov. Vendar je treba priznati, da je dovolj prostora tudi za nekonvencionalne in avtorske projekte. V Celju bo prikaz obsegal filme Afrika, Beauerja, Jankovića, do pred nekaj leti edine režiserke Zoje Jovanovič, Bulajića, trojice predstavnikov srbskega filma 60. let, Pavlovića, Petrovića in Makavejeva in mlajših režiserjev Karanovića, Šijana in Paskaljevića. Bulajić, Makavejev, Paskaljević in Pavlović so znani režiserji tudi izven jugoslovanskih meja. Pavlović bo imel v Celju krajšo retrospektivo s tremi filmi pred celotnim prikazom njegovega opusa (filmi in razstava esejev in romanov), ki je predviden za letošnji december v Gorici. Poleg filmskih sporedov pripravljajo organizatorji še štiri posvečovanja: «Samoupravni in materialni položaj kinematografije v Jugoslaviji», «Mladi in nasilje v filmu», «Film v sredstvih množičnega obveščanja» in kot zadnje, morda najbolj zanimivo o «Gledljivosti slovenskega filma». Teden domačega filma podeljuje tudi nagrade režiserjem in igralcem, poimenovane po pionirju slovenskega filma Metodu Bajduri. Za Mirando Caharijo, ki nastopa v Slakovi «Evi», je tu prilika, da po Pulju in Nišu lahko končno dobi tako priznanje, kot ga zasluži njena interpretacija v filmu.

I. P.

Veličkovič danes v TK Galeriji

Danes bo ob 18. uri v tržaški TK Galeriji otvoritev razstave beograjske slikarja Vladimira Veličkovića. Gre brez dvoma za jugoslovanskega umetnika, ki je dosegel vrsto mednarodnih uspehov in tudi njegova življenjska pot ga je popeljala v «svet», saj živi od leta 1966 v Parizu. Doslej pa je imel preko 70 samostojnih razstav v vodilnih evropskih umetnostnih galerijah in muzejih.

Veličkovičevo delo označuje pronicljivo iskanje limit prostora in časa, v katerem se odvija človekovo bivanje. Likovna pripoved pa se v soočanju dogaja med abstraktno in figurativno govorico.

Ob zaključku mariborske prireditve

Misli o letošnjem Borštnikovem srečanju

MARIJ ČUK

«Ali hočete poskrbeti, da bodo igralci dobro nastanjeni? Razumete, glejte, da bodo z njimi dobro ravnali, zakaj oni so zrcalo in skrajšana kronika dobe; bolje za vas, ako dobite po smrti slab nagrobnik, ko da ste pri njih na slabem glasu, doklejš živite. Ravnajte z njimi po svoji časti in veljavi.» Ali je ta hamletovska zahteva bila na letošnjem, že osemnajstem Borštnikovem srečanju, posvem izpolnjena? Ali je danes slovensko gledališče res kronika časa?

Nedvomno je, da je Borštnikovo srečanje najbolj manifestativna in odmevna prireditve slovenskih poklicnih gledališč, ki v desetih dneh «festivala» merijo svoje moči na odru mariborske Drame. Res je, da so predstave iz prejšnje sezone ob neustreznem terminu, vendar kaže, da drugačnih možnosti ni. In če torej razmišljamo o predstavah, ki so v zavesti kritike in občinstva že nekoliko zbledel zavesti posameznih ansamblov pa že oguljene, moramo kljub vsemu pritrditi, da gre za celovito podobo najboljših lanskega letnega predstav, najboljših seveda po presoji selektorja, ki je bil letos dr. Dimitrij Rupel.

Tudi letošnje BS je dokazalo, da je slovensko gledališče v nekakšni stagnaciji, v srednjem povprečju, brez izrazitih kvalitativnih vrhov, a tudi brez očitnejših padcev. Izbor predstav je kazal, da si gledališča ne pri-

veščijo večjega tveganja in se raje vračajo k preverjenim delom, oziroma k takim, ki so za literarno vedo nesporne umetnine. Zato ni naključje, da smo lahko videli le dve uprizoritvi «domačih» avtorjev, in sicer Kmečlove «Mutaste brate» in Zajčevega «Potohodca», najbrž pa je značilno, da prav teh dveh del žirija ni ustrezno valorizirala. To se vedno in povsod dogaja, da do slovenskih avtorjev in pravega odnosa, čeprav je odziv občinstva na njihove «izjave» neposreden in odmeven. Pri tem pa se tudi igralci sami počutijo bolj «do-

ma», kajti sodobni slovenski dramatik obravnavajo aktualno problematiko.

O hamletovski pogostitvi gledaliških ansamblov pa bi morali odpreti precej širok oklepaj. Izredno površen in hiter ritem današnjega življenja je seveda prizadel tudi Borštnikovo srečanje, ki ne nudi ali ne more nuditi več «gledaliških katičkov», ne dovoljuje stika in razprave med gledališkimi samimi, tako da se ansambli po predstavah razkropijo na vse štiri vetrove. Zato ostaja srečanje samo na ravni manifestativnosti, brez glob-

ljega vsebinskega preverjanja.

Seveda, zelo lahko je ocenjevati srečanje, ko je le to zaključeno in nanj zmetati celo vrsto očitkov. Pri tem pa ne gre pozabiti na velikanski organizacijski napor prirediteljev, ki skušajo iz leta v leto nuditi severovzhodni Sloveniji čim več gledališkega utripa. Zato menda ne bo napak, če na koncu postrežemo z nekaterimi podatki, ki kažejo na to, da je bilo letos v okviru BS kar 113 predstav, ki si jih je ogledalo več kot 30 tisoč obiskovalcev. Ob vsej tej množici prireditev nikakor ne smemo pozabiti na že uveljavljeno javno poslušanje radijskih iger, na številne razstave in predvsem na srečanja s slovenskimi dramskimi umetniki, ki so imela velik uspeh. Iz leta v leto je poskrbljeno tudi za kako gostovanje amaterske gledališke skupine iz Koroške; no, letos je bila na vrsti skupina Zorja iz Železne Kaple. Kaj, ko bi v prihodnje gostovalo tudi katero izmed naših «ljudskih gledališč», če ga še imamo?

O nagradah tokrat ne bi spregovorili, kajti veliko bi se dalo povedati. Žirija je izbrala svojo pot, na kateri ni bilo večjega prostora za naše SSG, čeprav menimo, da so bili «Mutaste brate» vsaj pod samim vrhom letošnjega BS in jih je občinstvo dobro sprejelo, kljub temu, da mu je bila problematika zamejstva «presenetljivo» tuja, kar vsiljuje seveda pomisel, da so uradne izjave eno, vsebinski odnos do našega «vprašanja» pa drugo...

Prizor iz igre «Amadeus» Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, ki bo s to predstavo gostovalo v nedeljo v goriškem Kulturnem domu

beležnica • kulturna beležnica • kulturna beležnica • kulturna

Katoličani in slovenstvo v Beneciji

Kulturno društvo Studenci prireja jutri ob 15. uri v občinski dvorani v Špetru Slovenov, ob 50. obletnici fašistične prepovedi rabe slovensčine, študijski posvet na temo Katoličani in slovensko vprašanje v videmski pokrajini.

Po uvodu R. Rutarja bodo spregovorili A. Cracina in P. Guion (50 let prepovedi rabe slovensčine v cerkvi), B. Race (Razvojne smernice slovenskega gibanja v Italiji), D. Legiša (Slovenski katoličani v Trstu in Gorici), I. Predan (Rojstvo in razvoj slovenskega gibanja v videmski pokrajini), F. Clavora (Politična stvarnost v Beneciji danes in prisotnost slovenskih demokratičnih katoličanov). Sledila bo razprava.

• Danes bodo v galeriji Rika Debenjaka v Kanalu odprli razstavo del likovnih umetnikov s tržaškega območja. Razstavo prireja Krajevna skupnost iz Kanala.

Svoja dela bo razstavilo 17 likovnikov, gre torej za številno skupinsko razstavo, ki dokazuje veliko dejavnost na likovnem področju pri nas.

Po slovesni otvoritvi, ki bo ob 19. uri, bodo vrteli kratkometražna filma Sergija Cesarja in Aljoše Žerjala. Filma sodita k razstavi, ob tem pa gre zapisati, da sta oba avtorja dosegla s svojimi kratkometražnimi

filmi vrsto uspehov in zanje prejela več nagrad.

• Novembra bo v Parizu festival znanstvenofantastičnega filma. Gre za pobudo, ki ji v Franciji dajejo velik pomen. Ob tem se moramo seveda zamisliti o usodi tržaškega festivala znanstvenofantastičnega filma. Upati je, da bodo pobude, da se festival obnovi, pripeljale do zaželenih sadov.

• V prvi polovici oktobra se je na knjižnih policah v Minsku pojavila

knjigi Bena Zupančiča «Sedmina». Založba «Mastackaja literatura» je delo objavila v belorusčini.

• Znani italijanski igralec Carmelo Bene je v gledališču «Colosseo» v Turinu predstavil svoje najnovejše delo: «Mi presero gli occhi» (Odvzeli so mi oči). Gre za svojevrstno «branje» Leopardijevih in Hölderlinovih pesmi.

Bene je med drugim dal nekaj zelo kritičnih izjav na račun italijanskega gledališča in kritike. Izrazil je tudi namen, da bo odslej delal predvsem v sodelovanju s tujimi producenti.

Teden dni po sprejetju sklepa na pokrajini Na poklicnem zavodu začeli z deli

Na poklicnem zavodu za industrijo in obrt «Jožef Stefan» so včeraj začeli s popravilnimi deli. Točno teden dni potem, ko je pokrajinski odbor sprejel sklep o kritju stroškov za najnujnejša dela na električni napeljava naše poklicne šole, so prišli včeraj dopoldne na zavod delavci specializiranega podjetja, ki mu je pokrajina oddala v zakup popravljiva dela. Delavci so se najprej lotili z delom v elektronskem laboratoriju v pritličju paviljona B pri Sv. Ivanu, ki je bil, skupno s kemijskim laboratorijem, vse od začetka šolskega leta zaprt iz varnostnih razlogov. Podjetje bo moralo preurediti električno napeljavo v laboratoriju, namestiti bo moralo vse varnostne naprave, ki jih predpisuje zakon, prav tako bo moralo poskrbeti za ustrezne protipožarne naprave. Dela v tem laboratoriju bodo po predvidevanjih trajala približno od enega tedna do desetih dni, nakar bo podjetje nadaljevalo s popravili v kemijskem laboratoriju. Opravljena dela bo moral ob koncu pregledati izvedenec ustanove za preprečevanje nevarnosti ENPI, šele potem bo lahko v obeh laboratorijih stekel redni praktični pouk tehničnih predmetov. Sedanja popravila so v bistvu le naj-

nujnejša preurejevalna dela, ki jih morajo opraviti na poklicnem zavodu za industrijo in obrt. Poleg teh del (za katera sta občina in pokrajina nakazala znesek 12 milijonov lir) bodo morali pozneje opraviti korenitejši pre-

ustroj na električni napeljavi, v prvem nadstropju pa bodo morali poskrbeti za zasilna izhoda na stranski terasi, pri čemer bodo izkoristili dva sedanja razreda poklicnega zavoda in oddelka za geometre.

Tajniki šestih strank pred prvimi težavami

Pokrajinski tajniki šestih strank, ki sodelujejo pri upravljanju tržaške občine in pokrajine, bodo na jutrišnjem sestanku ocenili potek in odmev vseh akcij ter prizadevanj za obrambo ogroženega krajevnega gospodarstva in politične posledice vse trdnješe opozicije LpT, ki prihaja iz dneva v dan vse bolj do izraza. Ne nazadnje pa bo tekla razprava tudi o nekaterih nesoglasjih, ki označujejo odnose koalicijskih strank v okviru krajevne zdravstvene enote.

Glede prvega vprašanja bodo morale stranke začeti stvarno uresničevati smernice resolucij, ki so ju nedavno izglasovali tako na občini kot na pokrajini. Gre za ustanovitev enotnega odbora v obrambo tržaškega gospodarstva, v katerem bodo poleg predstavnikov strank sodelovali še sindikati, državni in evropski parlamentarci, podjetniki in zastopniki krajevnih ustanov.

Hočeš nočeš pa bodo morali tajniki KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in Slovenske skupnosti tudi «vzeti na znanje» nov odnos med občanarjem, ki so, kot kaže, v obeh izvoljenih telesih ubrali pot neke vrste brezkom-

promisne opozicije. «Krščanska demokracija ne bo mogla sedaj več tako odkrito snubiti Liste za Trst», nam je včeraj povedal nekaj vidni predstavnik KPI in se pri tem očitno nanašal na možnost konstruktivnejših odnosov med manjšinsko koalicijo in levičarsko opozicijo, ki se odpira zlasti na občini. Bodočo politično strategijo LpT pa bo mogoče jasneje «razbrati» že v nedeljo, ko bodo znani rezultati volitev novega vodstva gibanja. Dosedanji politični tajnik gibanja Giuricin baje ni še vrgel puške v koruzo ter na tihem upa, da bo ostal na tem mestu, medtem ko je že skoraj gotovo, da bo novi predsednik LpT Cecovini.

Pa še politični «vozel» krajevne zdravstvene enote. Socialisti so že večkrat dajali jasno razumeti, da nasprotujejo ponovni kandidaturi Pangherja (KD) za predsednika KZE, kar ni po godu demokratizacij, ki kot kaže ne nameravajo pustiti. O tem bo vsekakor govor v soboto in pa tudi v torek, ko bodo tajniki šestih strank specifično obravnavali položaj znotraj KZE. (st)

DEŽELA IN SINDIKATI ZA ENOTNO NASTOPANJE

Enotna sindikalna zveza in deželna uprava nameravata skladno pritiskati na Zavod za industrijsko obnovo IRI in na rimsko vlado, da z ustreznimi političnimi ohranila in okrepljena nena-domestljivo vlogo poldržavnega industrijskega aparata kot gonilca celovitega gospodarstva v Furlaniji - Juljski krajini, še posebno pa na Tržaškem in Goriškem. Od pristojnih izvršilnih dejavnikov bosta zahtevali, naj se protikrizno ukrepanje, ki bo slonelo na finančnih in dejavnih olajšavah v okviru znanih «bazenov» in na tako imenovanem paketu Marco-Pandolfi, usmeri v istočasno jačanje ladjedelstva, železarstva in pomorskega gospodarstva s spodbujanjem njihove konkurenčnosti, ne pa, kakor predvidevajo preustrojitveni načrti Fincantieri, Finsider in Finmare, zgolj v sekanje namišljenih suhih vej z okrnjevanjem proizvodnje in zaposlenosti.

Gornje izhaja iz vsebine razgovorov, ki so se razpredli med včerajšnjim sestankom deželnega vodstva CGIL - CISL - UIL s predsednikom deželnega odbora. Sindikalno zvezo so zastopali Galuz, Bravo in Trebbi, ob Comelliju pa so sodeli podpredsednik Zanfagnini ter odborniki Antonini, Braccati in Rinaldi. Izohodišče za tvorno razpravo sta jim bili resolucija deželnega sveta z dne 22. septembra in listina s predlogi za izhod iz krize, ki so jo sindikalisti sestavili 21. oktobra.

Uvodoma sta obe strani izrecno poudarili bistvenost prisotnosti podjetij z državno soudeležbo v krajevni in deželni industrijski ter pomorskogospodarski stvarnosti. Soglašali sta v odklonilnem stališču do takšnega predimenzioniranja, ki bi bilo samo sebi namen in bi slonelo na razvojni filozofiji, a...ak bi pomenilo postopno likvidiranje industrije in s tem tudi nebroja manjših podjetij, katerih proizvodi in storitve so namenjeni ladjedelstvu, strojogradnji in drugim dejavnostim, ki jim sedaj grozi IRI. Dežela in sindikat zahtevata, da se mimo priliva svežega kisika poldržavnim podjetjem v stiski v naših krajih omogočijo nove proizvodne pobude; te se morajo izoblikovati na področjih, ki jih sedanja kriza ne zadeva, izrecno pa ne smejo izveneti kot nadomestilo za kletenje (ki je v določeni meri neizbežno), ampak kot dopolnilo obstoječega. Pri tem sta tako Comelli kot zastopstvo sindikalne zveze naglasila, da zaželeni razmah ne sme zaobjeti samo javnega sektorja, temveč tudi zasebno industrijo. Obe strani sta si bili soglasni glede nje, da se problemi rešujejo globalno po načelu, da se ladjedelstvo, železarstvo, pristaniške storitve in trgovska plovba vzajemno dopolnjujejo: če zadeneš v enega, podreš drugega za drugim vse, tako kot pri dominu.

Predsednik deželnega odbora je sindikalistom povedal, da bo dežela nastopila v Rimu z vso predstavniško težo, ki ji gre po zakonu in ustavi, poleg tega pa si bo prizadevala, da tudi z lastnimi finančnimi posegi, rednimi in izrednimi, prispeva k ustvarjanju novih proizvodnih obratov v tržaški in goriški pokrajini in k tehnološko-inovacijskim postopkom. Nazadnje je potrdil, da se bodo člani deželnega odbora prihodnji teden gle-

de vse te problematike sešli s predsednikoma tržaške in goriške pokrajinske uprave ter z goriškim, tržaškim in tržaškim županom; domenili se bodo za uskladitev vseh nadaljnjih korakov v obrambo gospodarstva naših krajev na vsedrjavni ravni. (dg)

PSI o problematiki državnih soudeležb

Zgorej problem preustroja poldržavnih industrijskih podjetij na Tržaškem in Goriškem so obravnavali tudi na sestanku socialističnih delavcev in sindikalistov, ki ga je sklical deželna svetovalska skupina PSI. Poleg načelnika te skupine Carboncija je bil navzoč tudi deželni odbornik za industrijo Francescutto, socialist. Poudarili so nepogrešljivo vlogo državnih soudeležb in nasprotovanje načrtom IRI o kletenju proizvodnje in zaposlenosti ter naglasili potrebo po novi industrijski politiki na podlagi tehnoloških inovacij. Na tem problemu se tudi meri prepričljivost strank.

● V Domu pristaniških delavcev na Trgu Duca degli Abruzzi 3 bo danes ob 11. uri tiskovna konferenca deželne sindikalne zveze za prevoze CGIL, CISL, UIL. Sindikalisti bodo predstavnikom sredstev množičnega obveščanja obrazložili smisel in namen celodnevne vsedrjavne stavke pristanišnikov, pomorščakov, kovinarjev in osebja avtoprevoznikov, ki bo v četrtek, 10. novembra.

Odličje Tomšičeve brigade družini Malalan iz Trebč

V zgodovini slovenske narodnoosvobodilne borbe je sila redko najti družino, ki bi bila vsa v isti bojni enoti. Vendar pa predstavlja tak primer za vedna slovenska družina Malalan iz Trebč, ki je bila po kapitulaciji fašistične Italije septembra 1943 do konca oktobra 1943 v Tomšičevi brigadi. To so bili: oče Ivo, žena Kristina in sinova Livio in Lucijan.

Ker imenovani še niso prejeli spominske medalje Tomšičeve brigade, ki so jo podeljevali ob štiridesetletnici te najstarejše slovenske partizanske brigade, je sekretariat odbora skupnosti borcev Tomšičeve sklenil, da jim nagrado svečano podeli v Trstu. Ob

tej priložnosti sta spominski medalji preječa tudi borca Tomšičeve brigade Silvano Sauron in Umberto Vidari, ki živita v Trstu. Vsem so podarili tudi knjigo Francija Strleta «Tomšičeva brigada — uvodni del» s posvetilom.

Svečano podelitev spominskih medalj in knjig je opravila delegacija odbora Tomšičeve brigade v sestavi Jože Oblak - Šime predsednik, Jože Snoj - Piki podpredsednik in Zora Saksida - tajnica. Delegaciji se je v Sežani priključil še Rajko Stofla, član občinskega odbora ZZZ NOV iz Sežane.

Svečana podelitev spominskih medalj in knjig je bila prejšnji teden na generalnem konzulatu SFRJ v Tr-

stu. Predsednik Jože Oblak - Šime je v priložnostnem govoru orisal življenje, delo in smrt Toneta Tomšiča, revolucionarja, organizacijskega sekretarja slovenskih komunistov in enega vodilnih organizatorjev OF. Navedel je razloge za poimenovanje po Tonetu Tomšiču prve slovenske partizanske brigade, ki je nekaj časa tudi edina na Slovenskem nosila naziv «proletarska».

Tomšičeva brigada je bila prava kovačnica kadrov za številne partizanske enote, saj je iz njenih vrst izšlo kar štirinajst narodnih herojev. Brigado je po 1034 bojnih dneh maršal Tito odlikoval s štirimi visokimi odlikovanji, med temi tudi z redom narodnega heroja. Govornik je odlikovalce pozval, naj tudi v bodoče ne-gejuje svetle tradicije Tomšičeve brigade, se v svojem okolju borijo za mir in naj bodo tudi v bodoče most sožitja med socialistično Jugoslavijo in prijateljsko Italijo.

Ob tej priložnosti so tržaškim partizanom in generalnemu konzulatu SFRJ podarili v spomin na obisk delegacije Tomšičeve brigade knjigo «Tomšičeva brigada» - uvodni del.

Prisrčni slovesnosti so prisostvovali generalni konzul SFRJ Drago Mirošič, konzul Aleksander Nikolič, Arturo Calabria in Dušan Košuta, predsednik in tajnik VZPJ ANPI tržaške pokrajine in drugi. (J.O.)

Na sliki: Livio (levo) in Lucijan Malalan z očetom.

Za tesnejše sodelovanje Trsta z vsemi podonavskimi deželami

Na vabilo Avtonomne ustanove za tržaško pristanišče se je kar devet dni mudilo v našem mestu petnajst slušateljev zadnjega letnika gospodarske fakultete na univerzi v Budimpešti, ki jih je spremljal docent ekonomije S. Zoltan. Imeli so vrsto poučnih razgovorov z upravitelji ustanove EAPT s predsednikom Zanettijem na čelu in ogledali so si seveda tudi luko. Mimo tega so se sestali z zastopniki krajevnih spediterjev, Inštituta za proučevanje in dokumentacijo o vzhodnoevropskih deželah — ISDEE, tržaške letovišarske ustanove, županstva ter še tukajšnje gospodarske fakultete, kjer so bili postavljeni temelji za pogostejše vzajemne stike v obliki izmenjave obiskov in prirejanja seminarjev. Vse to v zavesti, kot naglašava vodstvo EAPT, da morata Trst in njegova luka navezati trdnje odnose tako z Madžarsko kakor sploh s Podonavjem in vzhodno Evropo.

Poštni uradi danes zaprti zaradi stavke

Obnovitev delovne pogodbe uslužbencem je za marsikaterega delodajalca mučna zadeva. To ne velja samo za zasebnika, ampak tudi za državo. Primer? Nameščencem poštne uprave je delovna pogodba stekla že konec decembra 1981, od tedaj sta torej minili že skoraj dve leti, a izgledov za njeno obnovitev je bolj malo. Zaradi tega so prizadete stanovske organizacije sindikatov CGIL, CISL in UIL oklicale za danes celodnevno stavko. V vsej državi ostane križem rok kakih 240.000 poštinih uslužbencev, seveda bodo pošta okenca ves dan zaprta tudi na Tržaškem.

Obvestilo trgovinske zbornice podjetnikom

V petek, 11., in soboto, 12. novembra, bo v Strasbourgu I. evropski forum o ustanavljanju podjetij. Priredi ga Comité national de liaison des groupements de créatures d'entreprises francis z namenom zbrati za isto mizo vse dejavnike, ki so naravno soustvarjalci podjetništva v desetih državah članicah Evropske gospodarske skupnosti, od podjetnikov kot takih do državnih in mednarodnih organizmov. Obravnavali bodo dosedanja izkustva in seveda tudi skušali zarisati smernice za bodoče delo. Simpozij utegne zanimati marsikaterega slovenskega podjetnika: za podrobnejša pojasnila naj se obrne na Eme-roteco tržaške trgovinske zbornice, Borzni trg 14, II. nadstropje, soba 225, sicer med 8.30 in 11.40.

Jutri in v nedeljo v Dijaškem domu

Srečanje mladih manjšincev

Zavest o potrebi po globljem poznavanju manjšinske problematike v Sloveniji, Avstriji in v Italiji je pred dvema letoma privedla do 1. mladinskega srečanja narodnosti. S tem je bila mladim dana možnost za poglobitev specifičnega položaja manjšine, kateri pripadajo, za spoznavanje položaja drugih manjšin na območju Slovenije, Italije in Avstrije ter za skupno načrtovanje pobud ter za sklepanje medsebojnih vezi.

Organizacijo tretjega tovrstnega srečanja je prevzel Mladinski odbor SKGZ. Seminar bo jutri in v nedeljo v prostorih Dijaškega doma v Trstu. Prejšnji srečanja sta bili posvečeni manjšinskemu šolstvu v Prekmurju oz. v Avstriji, tokrat pa bo na vrsti informacija o gospodarstvu manjšine, o urbanističnih problemih in razlaščenjih. Navedeni argumenti so za našo manjšino med najbolj perečimi, zato bo seveda v ospredju položaj slovenske manjšine v Italiji, prireditelji pa upajo, da bodo udeleženci osvetlili tudi položaj svoje manjšine na tem področju. V večernih urah bo na sporedu kulturni program, ki se bo odvijal v Domu Alberta Sirk v Križu.

Med seminarjem bo stekel pogovor tudi o možnostih sodelovanja med mladimi ter o konkretnih predlogih za skupno nastopanje. Srečanja se bodo udeležili predstavniki Italijanov in

Madžarov iz Slovenije. Korošcev in mogoče porabskih Slovencev, sodelovali pa bodo tudi predstavniki republiške konference ZSMS ter omejenih konferenc, predstavniki ZKMI in Mladinske sekcije Slovenske skupnosti.

Sv. Just: na nekaterih šolah praznik, na drugih pa ne

V osnovnih šolah in otroških vrtcih v tržaški občini včeraj ni bilo pouka zaradi praznika sv. Justa, tržaškega občinskega patrona. Sluge, ki so na osnovnih šolah občinski uslužbenci, so imeli namreč prost dan, tako da so ostale te šole zaprte. Na slovenskih višjih srednjih šolah je potekal reden pouk, na italijanskih pa je prišlo zaradi praznovanja sv. Justa do pravcaraga kaosa. Več ravnateljev višjih in nižjih srednjih šol je hotelo včeraj prejeti šole, tržaški šolski skrbnik pa je bil drugačnega mnenja. Kljub temu na nekaterih šolah ni bilo pouka, pri čemer je bilo tudi, da so se sami dijaki odločili za praznovanje občinskega patrona in zapustili šolsko sstopje.

V resolucijah predstavnikov KPI

Odgovornosti pokrajinske uprave glede vključevanja prizadetih

Pokrajinska svetovalca KPI Lusa in Martone sta prejšnje dni predložila resoluciji, s katerima zahtevata od pokrajinskega sveta, da se izreče v zvezi z nekaterimi vprašanji v korist družbenega in delovnega vključevanja handikapiranih, za kar nosi pokrajinska uprava še vedno levji delež.

Prvi resoluciji je dal povod zakonski osnutek, s katerim vada spremeni pogoje za obvezno zaposlovanje invalidov in torej tudi prizadetih ljudi. O osnutku bo sedaj razpravljala senat, potem ko ga je poslanska zbornica že sprejela. Resolucija izhaja iz stališča, da se je pokrajinska uprava neposredno angažirala za socialno in delovno

vključevanje prizadetih v okviru tretjega «načrta EGS». Zakonski osnutek bo te cilje zelo otežkočil, saj predvideva vsaj tri norme, ki bodo še bolj emarginirale handikapirane. Poglejmo jih.

Predvideni so novi zdravniški pregledi (v sporazumu s podjetniki), ki naj bi preverjali stopnjo invalidnosti. Ker nima zakon nobenih specifičnih določil, obstaja nevarnost, da bo veliko handikapiranih ljudi proglašanih za nesposobne dela (kar je v interesu podjetnikov), namesto da bi, v duhu zakona, ugotovili lažne invalide. Zakonski osnutek nadalje določa, da se v odstotek obveznega zaposlovanja

invalidov vključijo tudi ljudje, ki so postali invalidi med opravljanjem poklica. Komunisti glede tega trdita, da odpira zakon nevarne možnosti za pristanska ugotavljanja invalidnosti, kar vsekakor zmanjšuje možnosti zaposlovanja handikapiranih ljudi. Ista nevarnost je tudi v določilu, da se ukine «pretok» med različnimi seznamami ljudi, ki jih dosednji zakon o obveznem zaposlovanju upošteva. Tako je npr. bilo sedaj mogoče, da je urad za zaposlitev, potem ko je izčrpal seznam invalidov - vojnih sirot, lahko prešel na civilne invalide.

Komunisti zato zahtevata od pokrajinskega sveta, naj izreče vladi in obojema zbornicama svoje negativno stališče do predvidenega zakona, ki bi dejansko oviral prizadevanje pokrajine za delovno vključevanje prizadetih ljudi.

Druga resolucija pa sprašuje predsednika pokrajine, kdaj se bo začela služba za spremstvo handikapiranih otrok in kaj misli uprava storiti za njeno kakovostno izboljšavo. Glede prvega vprašanja se je neuradno izvedelo, da bodo spremljevalci lahko nastopili službo v prihodnjem tednu (torej z dvomesečno zamudo), glede drugega pa kaže, da bo do konca leta pokrajina sklenila s skrbništvom posebno konvencijo, v kateri bodo spremljevalci dojeti kot vzgojitelji in ne kot prevzočniki.

Razstava KPI o Libanonu

KPI je priredila včeraj na Trgu sv. Jakoba manifestacijo z razstavo o po ožaju v Libanonu. Komunisti so izbrali za svojo prireditev prav dan, ko je v rimskem parlamentu tekla razprava o prisotnosti italijanskih čet v Libanonu. Zadnji dramatični dogod-

ki, pravi KPI, so v bistvu radikalno spremenili značaj in cilje mednarodnih mirovnih sil v tej bližnjevzhodni državi, zato je treba celotno vprašanje ponovno preučiti, da bi omogočili rešitev temeljnih problemov, ki že leta uničujejo Libanon.

Cuffaro pri predsedniku ustanove ENEA

Predsednik ustanove ENEA (to je vsedravnega odbora za raziskave in razvoj jedrske in alternativne energije) prof. Umberto Colombo je včeraj sprejel posl. Antonina Cuffara, ki je pri vsedravnem vodstvu KPI odgovoren za sekcijo znanstvenega raziskovanja.

Med sestankom, na katerem je bilo analizirano trenutno stanje uresničevanja programov ENEA, je Cuffaro urgiral pomoč te ustanove, da bi Center za znanstveno in tehnološko raziskovanje «vzletele» in da bi šla ta pomoč preko pozitivnega posega v podporo načrtovanemu centru UNIDO za geološko inženjersko in biotehnologijo.

Poleg tega ima ta ustanova, ki raziskuje na področju novih energij in energetskega varčevanja, finansirane načrte, v uresničevanje katerih se lahko vključijo tudi industrijska podjetja iz Trsta in dežele, med vsemi tovarna GMT.

Prof. Colombo je posl. Cuffaru zagotovil podporo ustanove za razvoj znanstvenih in produktivnih struktur na Tržaškem.

FRIULIA: glavnico na 38 milijard lir

V Trstu bo ob 11. uri dne 21. decembra v prvem in ob isti uri naslednjega dne v drugem sklicanju redni ter izredni občni zbor deželne finančne družbe FRIULIA. Dnevni red: odobritev obračuna za finančno leto, ki se je zaključilo 31. junija letos, izvolitev upravnega sveta in nadzornega odbora ter odobritev sklepa o zvišanju glavnice na 38 milijard lir. Obvestilo o dvojnem občnem zboru je bilo naslovljeno delničarjem družbe 29. oktobra z ustreznimi objavami v Uradnem vestniku.

Uspel seminar za organizatorje kulturnih dejavnosti

Iz Ljubljane z obnovljeno voljo do dela

Dvajset večinoma zelo mladih udeležencev je v začetku tedna uspešno sklenilo svoje štiridnevno bivanje v Ljubljani, kjer so se neposredno približali kulturnemu utripu slovenskega središča in na seminarju poglobili znanje z ljubiteljsko-kulturnega in informacijskega političnega področja. Priredila ga je Zveza slovenskih kulturnih društev s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Slovenije, udeležili pa so se ga člani kulturnih društev in mladinskih krožkov iz Doline, Boljunca, Križa, Opčin, Saleža, od Banov in iz Gorice.

Pri obračunu te uspešne pobude pa ne gre, da ne bi takoj na začetku izrazili obžalovanja, da je bila udeležba vse preskromna, saj ni bilo izpolnjenih niti trideset mest, kolikor jih je zveza dala na razpolago društvom. Seminar sicer poteka približno vsake dve leti, tako da se ga je v preteklosti že udeležilo precej naših kulturnih delavcev, vendar gre žal skoraj vedno za tiste, ki so že sicer delovni in «vpreženi», medtem ko je najmanj zanimanja prav pri društvih, ki se srečujejo z največjimi težavami.

Preskromno udeležbo nam je v svoji oceni ljubljanskega seminarja potrdila tudi ena od letošnjih udeleženk, predsednica KD France Prešeren iz Boljunca Sonja Gregori. Od sedmih društev z Brega, sta se vabilu na seminar odzvali le dve, nam je povedala v primer, čeprav bi po njenem mnenju udeležba koristila prav vsem, posebno pa tistim, ki iščejo svojo identiteto in skušajo oživiti kulturni utrip svoje sredine. S seminarja se je vrnila navdušena, oborožena z novimi zamislimi, nasveti, z novo voljo, da bi marsi-

kaj preizkusila v praksi. Podobne vtise so iz Ljubljane odnesli tudi ostali udeleženci, ki so se po štirih dneh tudi med seboj zblížali, tako da se kaka vez utegne nadaljevati tudi doma in uresničiti v novem sodelovanju med društvi.

Prvi dan seminarja je bil posvečen razgovoru o kulturi v zamejstvu in v Sloveniji, ki so ga vodili Jože Osterman in Martin Zakonjšek za ZKO in predsednik ZSKD Marko Kravos. Posvečen je bil pretežno informaciji o organizaciji kulturnega delovanja Slovencev doma, v zamejstvu in v tujini. Sonja Gregori je opozorila posebno na podatek, ki je bil za udeležence velika novost: samo v Evropi deluje 56 društev naših izseljencev, medtem ko imajo Slovenci v svetu kar tri tisoč organiziranih oblik kulturne udeleževanja. Poleg tega pa je bistveno razlika med razmerami, v katerih delajo ljubiteljske kulturne organizacije na tej ali oni strani meje, strnila v ugotovitve, da je pri nas ta dejavnost zgolj v amaterskih okvirih, medtem ko v Sloveniji delajo bolj profesionalno.

Zanimivo, neformalen in zelo živ je bil pogovor o političnem trenutku naše manjšine v širših okvirih odnosa z matico in italijansko republiko, ki ga je vodil odgovorni urednik našega dnevnika, Bogo Samsa. Bila je to informacija o stroju SKGZ in njenih članicah, o vprašanju globalnega zaščitnega zakona, o Pertinijevem obisku in polemikah v zvezi z njim, o odnosih manjšine z jugoslovanskimi republikami in podobno.

Jože Valentinčič in prof. Skalar sta govorila o strokovnem pristopu k delovanju v ljubiteljskih skupinah, posebno velik odmev pa je med udeleženci imelo predavanje Dora Hvalice o novih

dejavnostih. V trenutku iskanja in prizadevanj za novo, kvalitetnejšo poživitev delovanja naših društev, je bilo njegovo izvajanje še posebno dobrodošlo. Opozoril je na to, da mora biti dejavnost ukrojena po potrebah in interesih tistih, ki jim je namenjena, biti mora aktualna, dobro pripravljena in opremljena z vidno in izčrpno informacijo. Če so ti pogoji izpolnjeni, potem odpade vrsta problemov, kakršni so pomanjkanje denarnih sredstev, prostorov in podobno. Ne smemo se sprijazniti z mnenjem, da ustvarjalnih moči ni, saj ne morejo priti do izraza, če jim ne damo priložnosti.

Sonja Gregori je seminar izredno ugodno ocenila, posebno lep vtis ji je zapustil Cankarjev dom, kjer so si ogledali nekaj predstev, pa tudi gostoljubnost in urejenost Doma dijakinj šole za medicinske sestre, kjer so na primer prvič videli jedrsko zaklonišče. Poudarila je veliko razliko med našimi in tamkajšnjimi razmerami in dodala, da bi lahko marsikako zamisel uresničili tudi pri nas.

Mednarodno zasedanje v miramarskem centru

V miramarskem centru za teoretsko fiziko bo od 7. do 11. novembra drugo mednarodno zasedanje o uporabi fizike v medicini in biologiji. Zasedanja se bo udeležilo nad 300 znanstvenikov, ki bodo predstavili preko 100 referatov. Trideset uglednih raziskovalcev bo podalo pregled o znanstvenem raziskovanju na obravnavanem področju.

SOCOF: navodilo finančnega ministrstva

Finančno ministrstvo je izdalo posebno navodilo v zvezi z vplačilom občinskega davka na dohodek od zgradb SOCOF. Gre za olajšavo tistim hišnim lastnikom, ki bodo davke poravnali neposredno občinski blagajni (Ul. Nordio 11) in ki imajo v posesti več stavb, kot pa je obrazec preglednic, ki jih je treba izpolniti. Tak davekplačevalci smejo izpolniti eno samo položnico v treh kopijah, iz katere bosta razvidna globalni znesek davka in podatek o številu zgradb, na katere se davek nanaša. Prijavi mora priložiti tri kopije — ravno tako v treh kopijah — seznam zgradb, ki so podvržene davku, z navedbo vseh podatkov, ki jih zahteva vplačilni obrazec (kje stoji vsaka posamezna stavba, če je ali ni oproščena davka ILOR, če je to stanovanjska ali drugačna zgradba itd.). Ob vplačilu davka bo občinska blagajna izročila zainteresentem kot pobornico položnice in kopijo omenjenega seznama.

Tragedija boleznin in samote

Zaradi podhranjenosti umrla 74-letna Luigia Manin

V stanovanju priletnih sester Luigie in Sante Manin v Ul. Flavija 4, se je že dolgo odigravala tragedija boleznin in samote, ki je sicer postala za naše mesto, ob brezbriznosti odgovornih ustanov, že skoraj vsakdanja, a še vedno osupljiva stvarnost. Na dan je prišla šele včeraj, ko je nekdo, morda sosed, poklical Rdeči križ.

V skromnem in popolnoma zapuščenem stanovanju so bolničarji najprej pomagali 74-letni Luigii; nedomo so jo odpeljali v bolnico, kjer so jo sprejeli na oddelku za oživljanje zaradi šoka, ki ga je povzročila huda podhranjenost. Njeno stanje pa je bilo brezupno in vsaka nega zaman: okrog 14. ure je Luigia Manin, rojena v Avianu, umrla.

Nekaj let mlajša Santa (zdravijo jo na geriatričnem oddelku, njeno zdravstveno stanje pa ni v zaskrbljujočem stanju) je bolničarjem povedala, da sta bili zadnje dni tako slabotni, da nista zmogli do trgovine. Položaj je postal dramatičen, ko je Santa zaradi vrtoglavice stalno padala na tla in izgubljala zavest. Prav v takem stanju so jo včeraj našli bolničarji, njena sestra pa je ležala na postelji, povsem izmučena.

Ob takem dramatičnem primeru bi se morali v prvi vrsti zanimati člani večine v upravnem odboru KZE, ki se še vedno prerekajo za vodilna mesta, namesto da bi vložili svojo človeško in politično moč za ustvarjanje dostojne službe v prid ostarelih. Še koliko časa bodo morali priletni Tržačani umirati na tako nečloveški način?

Spet tatvina v stanovanju

Tatvine v stanovanjih se v našem mestu zaskrbljujoče vrstijo iz dneva v dan. Tako so včeraj zjutraj «običajni neznanci» izkoristili trenutno odsotnost 75-letnega upokojenca Livija Alessija ter vdrli v njegovo stanovanje v Ul. Bramante 4. Iz spalne sobe so ukradli deset zlatih prstanov, tri zapestnice in štiri zaponke v skupni vrednosti 25 milijonov lir ter približno 350 tisoč lir v gotovini.

● Tržaški pokrajinski svet se bo sestel v ponedeljek, 7. novembra, ob 18.30. Na dnevnem redu ima razpravo o programu novega odbora.

Društveni bar ima novega upravnika

V Sirkovem domu spet živahno

Od nedelje dalje spet redno obratuje društveni bar v Domu «Alberta Sirkov» v Križu. Upravo bara je prevzel domačin Ferdinand Bogatec (na sliki), pri tem delu, kot nam je sam povedal, pa mu bo ob potrebi priskočila na pomoč tudi družina.

Novega upravnika bara so člani KD Vesna in ŠD Mladina pozdravili s skromno, a simpatično slovesnostjo, ki se je udeležilo veliko število vaščanov. V imenu upravnega odbora Sirkovega doma je na kratko spregovoril njegov predsednik Vladimir Tence, pozdrave pa sta prinesla tudi Ljubo Košuta za KD Vesna in Enijo Bogatec za ŠD Mladino.

Bar v kriškem kulturnem domu bo odprt vsak dan od 16. ure dalje.

O novem upepeljevalniku

Tržaška občina sporoča, da se je 31. oktobra sestala posebna komisija, ki ima nalogo, da sestavi dokončne predloge za umestitev novega upepeljevalnika mestnih smeti. Komisija, sestavljajo jo odbornik D'Alessandro in nekateri izvedenci, si bo v ponedeljek ogledala posamezno mesto, kjer bi lahko namestili novo napravo.

● Danes ob 18.30 se bo v Miljah sestal občinski svet. Na dnevnem redu bo tudi, po'eg vrste tekočih upravnih zadev, razprava o ameriški agresiji na otok Grenado.

† Zapustila nas je Ana Hreščak vd. Pregarc

Pogreb pokojnice bo jutri, 5. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v ricmanjsko cerkev.

SVOJCI Ricmanje, Ljubljana, Maribor, Hrvatini, 4. novembra 1983

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20 — TRST

vas vabi danes, 4. novembra, ob 18. uri na otvoritev samostojne razstave

VELIČKOVIĆ

risbe in grafika.

Gledališča

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Mala dvorana

Jutri, 5. novembra, ob 10. uri: Otroška matineja.

Velika dvorana

Danes, 4. t.m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Koncert v spomin na Gustava Mahlerja.

Okrogla dvorana

Danes, 4. novembra, ob 22. uri: Nočni program «Partija kart».

Razstave

Do 6. novembra (Sprejemna dvorana) arheološka razstava Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije.

Od 15. do 21. novembra: VI. knjižni sejem. V sklopu sejma bodo tudi strokovna srečanja, predavanja in okrogle mize.

Od 23. do 30. novembra (I. predvečerje): Razstava likovnih del s tematiko iz NOB.

TEATRO STABILE

Sezona 1983-1984. — Vpisovanje in potrditev stalnih abonmajev pri krožkih raznih podjetij, v solah, sindikatih in pri osrednji blagajni gledališča (tel. 567-201 int. 12) in pri Uradu za abonmaje tel. 54-331. Glavna blagajna: tel. 69-406, 68-331, 65-700.

ROSSETTI

Danes ob 20.30 Aroldo Tieni in Giuliana Lojodice v delu Itala Sveva «Un marito» v priredbi Tullia Kezicha. Režija Gianfranco De Bosio. 30 in 20-odstotni popust za abonente. Rezervacije in informacije pri osrednji blagajni.

V torek, 8. t.m., ob 21. uri enkratna predstava recitala kantavtorja BRAN DUARDIJA. Predprodaja vstopnic pri glavni blagajni - Pasaža Protta: parter 15.000 lir, galerije 12.000. Za abonente 20-odstotni popust.

VERDI

Jutri, 5. nov., ob 17. uri (red S) sedma predstava Verdijeve opere «I due Foscari». Dirigent Daniel Oren, zbor in orkester gledališča Verdi vodi Andrea Giorgi.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 4. novembra, ob 19.30: P. Shaffer «Amadeus». Predstava za red premiera in izven v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici - gostovanje SLG iz Celja.

Mladinski oder

Jutri, 5. novembra, ob 10. uri J. Grabowski: VOLK IN KOZLIČKI. Gostovanje Mladinskega odra v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Koncerti

Glasbena matica - Kulturni dom Trst, 2. abonmajski koncert dne 8. novembra ob 20.30: Nora Janković - mezzosopran in Neva Merlak - klavir. Prodaja vstopnic in abonmajev v pisarni Glasbene matice (dopoldne) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Izleti

Praznovanje novega leta v Moskvi. Od 29. 12. 83 do 2. 1. 84 organizira združenje Italija - SZ 5-dnevni izlet v Moskvo. Informacije na št. 040/220-213.

ZSSDI priredi 26., 27. in 28. decembra izlet v Sarajevo z ogledom olimpijskih naprav, mesta in s smučanjem na Jahorini. Prijave v pisarni združenja do 14. t.m., kjer dobijo zainteresirani tudi ustrezna pojasnila.

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

Deželna direkcija za ceste, prevoze in promet ter tržne dejavnosti sporoča

uporabnikom kriškega, devinskega in selsljanskega portiča, da je deželna uprava, na osnovi deželnega zakona 66/83, poverila zakup za vzdrževalna dela v zgoraj navedenih portičih.

Zaradi del bosta morali biti popolnoma izpraznjeni vodni površini kriškega in devinskega portiča približno 20 dni v obdobju november - december in trenutno odstranjene nekatere privezi ob južno-vzhodni obali selsljanskega portiča (med splaviščem in prvim pomolom po Castelreggiu).

Pristojna luška kapitanija pripravlja odgovarjajoče odloke.

Vabimo na otvoritev nove trgovine usnjene galanterije

Heart

na Opčinah, Narodna ul. 122,
ki bo danes, 4. novembra
ob 18. uri

Šestdesetletniki iz Boljunca

Med ljudmi naših vasi se je ustalila navada, da skupaj proslavljajo pomembnejše življenjske jubileje. Tudi to so pomembni dogodki v življenju naših krajev, saj se tudi skoznje kaže stopnja družabnosti in življenjskosti naše skupnosti. Pred nedavnim so takšen skupinski jubilej proslavljali 60-letniki iz Boljunca, ki so za to priložnost organizirali zanimiv in prijeten izlet v Furlanijo. Še prej so se, po ustaljeni navadi, poklonili spominu tistih, ki jim ni bilo dano, da bi proslavljali 60. življenjski jubilej. Med njimi so tudi nekateri, ki so padli v NOB. Praznovanje, ki je sledilo komemorativnemu delu, so pozivali tudi domači «Veseli godci»

Kino

Ariston 16.00, 18.25, 20.20, 22.15 «Re per una notte». Režija Martin Scorsese. Igrata: R. De Niro in G. Louis.

Eden 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 «Il petoman». Ugo Tognazzi, Mariangela Melato. Režija Pasquale Festa Campanile.

Fenice 17.00, 18.40, 20.20, 22.15 «Flashdance». J. Beals, M. Nuori, B. Bauer. **Nazionale Dvorana št. 1** 15.30 — 22.10 «I ragazzi della 56. strada». Režija F. Ford Coppola. Mat Dillon. **Dvorana št. 2** 15.30 — 22.10 «Gli amori delle superporno dotate». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 «Un jeans e una maglietta». Lino D'Angelo. **Grattacielo** 17.00, 18.45, 20.30 in 22.15 «Mani di fata». Renato Pozzetto in Eleanora Giorgi.

Mignon 15.00, 16.45, 18.30, 20.20 in 22.15 «Week-end di terrore». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 15.30 — 22.20 «Creepshow».

Capitol 16.00 — 22.00 «Tuono blu». R. Schaidler.

Moderno 17.30, 19.45, 22.00 «Braccato». Alain Delon.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 20.00 in 21.30 «Lady Florence». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30, 18.20, 20.10 in 22.00 «Pink Floyd the wall». Režija: Allan Parker. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Joll a grande richi sta».

Alcione 16.30 — 22.00 «La scelta di Sophie».

Razna obvestila

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 7. t.m., predstavitev novega pesniškega dela Ljubke Šorli. Njeno zbirko otroških pesmi «Veseli ringaraja» bo predstavila Marija Češut. Začetek ob 20.30.

Zveza vojnih invalidov obvešča, da bo v novembru pisarna odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 17. ure.

Razstave

Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino vabi na ogled razstave o ukinitvi slovenskih in hrvatskih šol ob 60-letnici Gentilejeve reforme. Urnik razstave: vsak dan od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure, razen ob sobotah, nedeljah in praznikih.

SKD Tabor Opčine. V Prosvetnem domu na Opčinah razstavlja svoje slike Demetrij Čej. Razstava bo odprta do 7. novembra s sledečim urnikom: vsak dan od 17. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 4. novembra
Sonce vzide ob 6.48 in zatone ob 16.49
— Dolžina dneva 10.01 — Luna vzide ob 5.54 in zatone ob 16.51.

Jutri, SOBOTA, 5. novembra
ZAHAR

Vreme včeraj: temperatura zraka 16,1 stopinje, zračni tlak 1024,9 mb pada, veter 7 km na uro severovzhodnik, vlaga 57-odstotna, nebo rahlo oblačno, vlaga skoraj mirno, temperatura morja 16,3 stopinje.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzini trg 12, Miramarski drevored 117, U. Combi 19, Prosek, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Prosek, Žavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

PRODAM klavir-pianino KAPS, star 1 leto s 4-letno garancijo za 3.500.000 lir (po dogovoru). Tel. na št. 220-674 od 13.30 do 14.30.

PRODAM 60 kv. m veliko stanovanje v Trstu. Za podrobnejše informacije telefonirati po 19. uri na št. 212-629.

ZASTOPNIK IN PRODAJALEC Devetak Marjo, Ul. Zanetti 22/a - Sovodnje ob Soči, tel. 0481/882-112 od 12. do 13. ure že 10 let na tržišču za svetovno priznane posode ponuja razne kombinirane garniture, posamezne posode, razne servise in pribore itd. v INOX Cr. NI. 18/10 po tovarniški ceni.

IZPIT ZA URADNIKE razpisuje Posojilnica v Sovodnjah. Potrebna je diploma knjigovodje ali drugega zavoda trgovske smeri in bivališče na območju sovedenjske občine. Prijave do 5. novembra. Informacije na posojilnici.

PRODAJAMO nezazidljivi zemljišči pod Dolanjo vasjo pri Kontovelu (1500 kv. m) in na Kontovelski gmajni (5.000 kv. m). Telefonirati v jutranjih urah na št. 040/225-451 in popoldne na št. 040/225-723.

POSTENA ženska nudi pomoč v gospodinjstvu. Pokličite na tel. št. (003865) 24751 v večernih urah.

KLAVIR - pianino, samo če v odličnem stanju, kupim takoj v gotovini. Tel. 040/52277.

V STANDREŽU prodajamo zazidljivo parcelo 830 kv. metrov. Telefonirati na številko 0481/21058.

NUJNO IŠČEM stanovanje v najem za določeno dobo. Tel. na št. 040/942621.

PRODAM 120-basno harmoniko «Scandallia». Tel. 826186.

PRI SV. JAKOBU prodam 2-sobno stanovanje z vsemi komforti. Tel. na št. 743988.

PRODAM dvojne vrat — višina 2 m, širina 75 cm s šipo 80 cm. Telefonirati na št. 040/741670.

RENAULT 5 TS, letnik '76, 90.000 km prodam za 2.500.000 lir. Telefonirati na št. 040/231851.

PRODAM po zelo ugodni ceni mikrofona SENNHEISER mod. MD 441 in 2 mikrofona RCF mod. MD 1750. Tel. na št. 830-383.

IZGUBIL se je 2-mesečni psiček volčjak v bližini Boljunca. Kdor ga najde, je naprosen, da telefonira na št. 228318.

PRODAM FIAT 127, letnik 1981. Tel. na št. 228389.

IZGUBILA sem psico pasme škotski ovčar (Lessie) na Krasu. Sliši na ime Diana. Najditelja prosim, da telefonira na št. 213391.

ENKRATNA PRILOŽNOST! Zaradi nujne selitve prodam po izredno ugodni ceni lepo stanovanje v mestu na področju z vsemi uslugami. Telefonirati vsak dan od 19. do 20. ure na št. 040/826495.

PRODAM motorno vozilo Bravo staro 2 meseca, malo rabljeno. Telefonirati na št. 040/226-129.

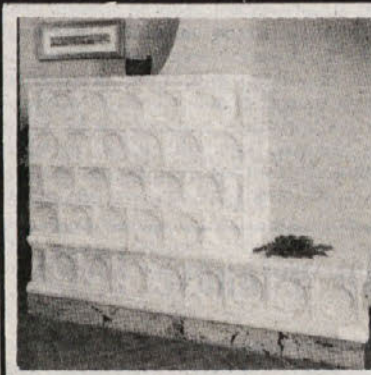
TVOJ DOM □ Oprema

Podjetje

MARSICH prefabbricati

ROCOL CALLAIA An. št. 1683 (SS 202 III. km) Tel. 910806

- + CEMENTNE CEVI
- + GREZNICE «IMHOFF»
- + DEPURATORJI in NAPRAVE ZA KLORIRANJE

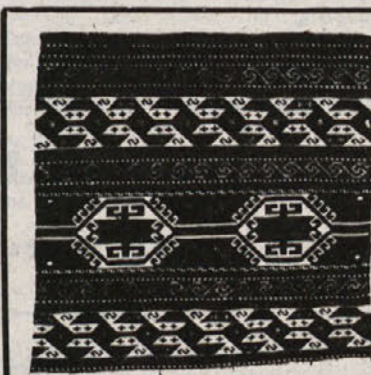

DOBAVA IN GRADNJA KERAMIČNIH PEČI KAMINI «EDILKAMIN» KERAMIČNE PLOŠČICE OPREMA ZA KOPALNICE

EDILMA

TRST - Ul. dell'Uva 2
Tel. 411309

Razstava Ul. Boveto 33 (Barkovlje)

Že 60 let zanesljivo mesto orientalskih preprog

TACCARI

ORIENTALSKE PREPROGE

Ul. Giustiniano 6 (Foro Ulpiano)
TRST

A. Pertot

Široka izbira

- ODEJ
- POSTELJNIH PREGRIJAL
- ZAVES
- KRETONOV
- NAMIZNIH PRTOV

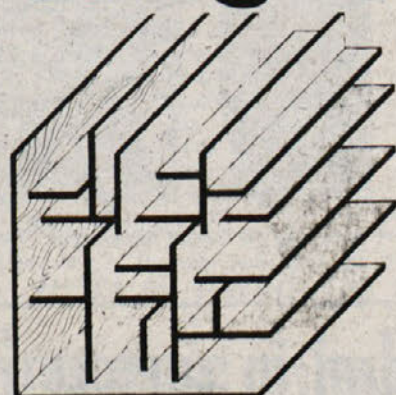
TRST - Ul. Ginnastica 22 - Tel. 795-998

KDOR SI RAD SAM POMAGA, dobi pri

Utilegno

TRST

Ulica della Guardia 18

PANELKE, FURNIRJE, RAZNOVRSTNE LETVE, IVERICE, SMREKOVE DESKE

Režemo materiale v vseh merah

Naročila in dostave od 15.00 do 18.00

Na razpolago vam je

TECNOLUCE srl

za

REGGIANI...

bitron VIDEO

O&O

ROCO... SISTEMI DI SICUREZZA

ReoR

QUASAR

ZASTOPNIK ZA FURLANIJO - JULJSKO KRAJINO

- mali reflektorji za stanovanjsko opremo
- videohišni telefoni in TVCC
- avtomatizacija vrtnih vrat
- protitativinske naprave
- dodatki za varnostne naprave
- naprave za radijsko vodenje

TRST — Ul. Settefontane 64/b — Telefon (040) 947420

Ženska in njena stvarnost

V ospredju vprašanje zaposlovanja žensk

Vloga ženske v sodobni družbi sodi med tista vprašanja, o katerih se polemike, kljub nekaterim osvojenim stališčem, nikoli ne poležejo. K ponovni in precej ostri razpravi o nakazani dilemi — ženska naj bo doma, oziroma tudi ženska ima pravico do zaposlitve — je nedvomno pripomogla huda gospodarska kriza, ki globoko označuje trenutni položaj po celem svetu.

Polemike se namreč niso zemljepisno omejevale kot opazovalci, da se samo deloma osvojile nekatera načela o enakopravnosti žensk v družbi ali vsaj, kar zadeva zaposlovanje, temveč so se precej polemično razvile tudi v tistih državah, ki, vsaj s teoretskega vidika, priznavajo pravico ženske, da se izoblikuje kot povsem samostojna osebnost.

Zanimivo je, če seveda na takšne pojave gledamo kot opazovalci, da se je na primer v Sloveniji, kjer je vključenost žensk v gospodarsko proizvodnjo doseglo zavidljivo raven (v odstotkih gotovo med najvišjimi v svetu), težnja po ponovni preučitvi «ženske vloge» skorajda prej in bolj očitno pojavila v uradnih forumih kot v javnem mnenju. Strokovne raziskave o razvoju slovenske družbe do leta 2000 na primer precej odkrito namigujejo na možnost, da bi poročena ženska, ki ima otroke, ostala doma in s tem nekako pustila prosto delovno mesto nezaposlenim. Ni sicer rečeno, če med nezaposlenimi upoštevajo tudi ženske brez otrok.

Razumljivo je, da so takšna pojmovanja vzbudila reakcijo, zlasti med ženskami, ki so uverjene, da je gospodarska neodvisnost prvenstveni pogoj za vsakogar, da se izoblikuje kot resnično samobitna osebnost.

Čeprav sedanje razprave niso dosegle ostrine in zaprtosti do ženskih stališč, kot se je na primer dogodilo v Sloveniji pred približno pol stoletja, ko so tudi na račun žensk skušali reševati posledice svetovne gospodarske krize, se tudi tokrat pojavljajo teze o «naravnih vlogah» žensk in očitki proti ženskam zaradi «razpada» družine. Zato še zmeraj neprijetno odmeva «zakonitost», ki jo je 19.11.1931 zapisal «Slovenec»: «Žena bodi po svojem življenju svetnica, v družini pa kraljica».

vprašanju oglašajo predvsem tisti, ki imajo jasno izoblikovana stališča; zelo pomembno pa je in ne samo z znanstvenega vidika, da je znan odnos, ki ga ima slovenska družba kot taka do dejavnosti žensk, s posebnim poudarkom tokrat na žensko gospodarsko emancipacijo.

Zato se je revija «Naša žena», ki v novembrski številki objavlja poglobljen prispevek o tem vprašanju, poslužila raziskave slovenskega javnega mnenja, ki je potekala februarja 1982 in je zajela 2049 odraslih ljudi.

Večina anketirancev (54,8%) je na vprašanje o zaposlenosti žensk odgovorila, da je vsak človek s svojim delom dolžen skrbeti za svoj obstoj, ne glede na spol. Malo, 5%, se jih je le odločilo za odgovor, da je lahko ženska zaposlena, če ni poročena in nima otrok. Enako število odgovorov (16%) pa sta prejela odgovora, da je ženska zaposlitev, točneje plača, le dodatek moškemu zaslužku, oziroma, da ženska lahko dela, če se tako dogovori z možem.

In porazdelitve anketirancev po spolu in starosti sta izšli še precej razumljivi ugotovitvi: ženske bolj odločno zagovarjajo nujno po zaposlitvi izven doma, medtem ko pa so med moškimi mlajši veliko bolj naklonjeni ženski enakopravnosti. Zelo očitno izstopa med intervjuvanci tudi stopnja izobrazbe: anketiranci z višjo izobrazbo odločneje zagovarjajo žensko enakopravno zaposlovanje, med ženskami samimi pa so med tistimi z najvišjo izobrazbo najodločneje zagovornice ženske popolne osamosvojitve.

In končno sta dve tretjini anketirancev zavrnili predlog, da bi na račun žensk reševali brezposelnost. Kljub polemikam je torej zavest o enakopravnem vključenju ženske v gospodarski proces dovolj prodrla v zavest slovenskega javnega mnenja, da bi težko osvojila smernice dokumenta «Temelji in okviri dolgoročne socialne politike». Poseben odlomek, ki se nanaša na prihodnost, se namreč dobesedno glasi: «Proučiti možnosti, da bi mlade ženske, ki čakajo na zaposlitev, imele ustrezne socialne in ekonomske pravice, da bi lahko že tedaj zasnovala družino in roditelje».

(bip)

Novosti na knjižni polici

Matija Čop: Pisma in spisi

Matija Čop (1797-1835), jezikoslovec, zgodovinar, kritik, ena najbolj znanih znanstvenih osebnosti Prešernovega časa še ni doživel izdaje svojega zbrana dela v celoti. Zlasti pri nas še niso izšla njegova v nemščini napisana besedila, vsa pisma in ev. teksti iz zapuščine. Dva izbora besedil, prevedenih v slovenščino; sta izšla za stoletnico Čopove smrti. Drugi slovenski izbor je pripravil prof. Janko Kos leta 1973, izšel pa je v zbirki Naša beseda. Takrat je bilo objavljenih nekaj pisem, devet tekstov, ki govorijo o Linhartu, Pohlmu, Kopitarju, Prešernu, Zupanovi Micki in Matičku, Pisanicah in Kranjski čbelici, pa odlomki iz Čopove razprave o slovenski črkarski pravdi. Sedaj je v zbirki Kondor pri Mladinski knjigi izšel nov izbor Čopovega dela pod naslovom Pisma in spisi. Pripravil ga je prav tako Janko Kos, ki je izbral dela, napisal opombe in kazalo, tekste pa je prevedel Janko Moder. To je sicer že 206. zvezek Kondorja, zbirke, ki se je razvila ne samo po obsegu temveč po značaju in pomenu svojih izdaj, zlasti pod novim urednikom. In tako tudi izdaja Čopa presega pomen povprečnih šolskih izdaj. Urednik Janko Kos pa pravi, da je sedanja izdaja Čopa najboljše natis Čopovega iz-

branega dela v slovenščini, ni pa seveda zbrano delo, ker ne zajema vsega njegovega dela. Prinaša pa spise, ki jih je Čop sam objavil ali nameraval objaviti. Predvsem prinaša sedanja izdaja razširjen izbor pisem, med njimi tista, ki imajo literarni pomen. Nadalje objavlja izbor gradiva za slovensko literarno zgodovino, poleg prejšnjih, že objavljenih tekstov, tudi nekatere nove odlomke iz razprav, zlasti o slovenski črkarski pravdi. Urednik v svojih uvodnih opombah tolmači svoj izbor in prikazuje, kaj je ostalo še za objavo v zbranem delu, med drugim tudi gradivo iz zapuščine, ki je shranjeno v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Opombe k tekstom prinašajo običajne tovrstne podatke o nastanku, hrambi in objavi posameznih del in najnujnejša ostala pojasnila.

Čopovo izbrano delo je dovolj zanimivo za prebranje tudi v današnjem času. Morda so pisma pomembnejša za spoznavanje tedanjih kulturnih in literarnih razmer doma in po svetu. Zato pa za povprečnega bralca danes manj privlačna. Skorajda aktualni pa so spisi o slovenski črkarski pravdi, ki dajejo dragocene podatke o razvoju slovenščine in naše pisave. Sicer pa bo kulturna in literarna klima s problematiko tedanjega časa, ki veje iz celotne knjige, za marsikoga pravo odkritje. Že ta pa nakazuje na dokajšnjo zanimivost, značaj in pomen izdaje.

Sl. Ru.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 12.05 Halo, Raffaella?
 13.30 Dnevnik 1
 14.05 Po poteh Kalifornije - TV film
 15.00 Kulturne aktualnosti Dnevnika 1
 15.30 Šola in vzgoja
 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 17.05 Koncert Edoarda De Crescenza
 18.00 Tutti in pista nel Sesto Continente
 18.30 Taxi - TV film
 19.00 Italia sera - rubrika Dnevnika 1
 20.00 Dnevnik 1
 20.30 L'automobile - TV priredba
 22.10 «L'isola del dottor Moreau» - film
 23.45 Dnevnik 1 - zadnje vesti
- Drugi kanal**
 10.15 Kinematografski program
 12.00 Oddaja o prehrani
 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 13.30 Capitol - nadaljevanka

- 16.30 Šola in vzgoja
 17.00 Rhoda - TV film
 18.30 Dnevnik 2 - Sport
 18.40 Inšpektor Derrick - TV film
 19.45 Dnevnik 2
 20.30 «Detenuto in attesa di giudizio» - film
 23.30 Bergamo: Boks
- Tretji kanal**
 15.00 Šola in vzgoja
 16.00 Antologija fašizma v slikah
 18.25 Glasbena oddaja
 19.00 Dnevnik 3
 19.35 Spomin na pesnika Umberta Saba
 20.05 Šola in vzgoja
 20.30 2. mednarodni natečaj «Maria Callas - Novi glasovi za liriko»
 21.20 Dnevnik 3
 21.55 2. mednarodni natečaj «Maria Callas - Novi glasovi za liriko»
 23.00 Glasba iz Firenc

RADIO

- RADIO TRST A**
 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičica; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanjih: «Oče naš»; 14.30 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.25 Imena naših vasi; 18.30 Nabožna glasba.

- RADIO KOPER (Slovenski program)**
 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; 6.45 Prometni servis, Napoved radijskih in TV programov; 7.15

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov
 UKW - Beli križ 97,7 MHz
 UKW - Koper 89,3 MHz
 UKW - Nanos 101,0 MHz

Val 202; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.45 Glasbene šole; 14.20 Primorski in zamejski zbori; 14.35 Zabavno - glasbena oddaja; 15.30 Danes z nami; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranji program; 9.00 Glasbeno - govorni spored; 10.30 Pesmi v času; 11.10 Emma la rossa - priredba; 11.32 Ljubecenske note; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master; 14.30 Šola in vzgoja; 15.03 Radio 1 za vse; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Jaz '83; 18.00 Objektiv Evrope; 18.30 Mladí dirigenti za orkester; 19.15 Svet motorjev; 19.25 Nabožna oddaja; 19.30 Audiobox; 20.00 La mamma della signora - priredba; 20.30 Zlata leta ameriške glasbe; 21.03 Direktor Vasili Sinaiski; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski pozivi; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 18.30, 19.30, 23.00 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranji program; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Cala Normanna - priredba; 9.10 Zabavno - glasbena oddaja; 10.30 Glasbeno - govorni spored; 12.10 Deželni programi; 12.45 Plošče; 14.00 Deželni programi; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Glasbena oddaja za mlade; 18.32 Koncert Haydnovih in Beethovnovih skladb; 19.50 Posebna oddaja radijskega dnevnika 2; 19.57 Srečanje z melodramo; 20.30 2. mednarodni natečaj «Maria Callas»; 22.50 Parlamentarna panorama; 23.00 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo pod Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Iz repertoarja simfonikov RTV Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta; 14.25 Vrtiljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Pojemo in godemo; 18.15 Gremo v kino; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 20.00 Zakaj imamo radi?; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje...; 23.05 Literarni nočno; 00.05 - 4.30 Nočni program.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
 8.50 TV v šoli
 17.50 Modro poletje - otroška nanižanka
 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
 18.40 Zdravilne vode - izobraževalna oddaja
 19.10 Risanke
 19.24 TV in radio nocoj
 19.25 Zrno do zrna
 19.30 TV dnevnik I.
 20.00 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah: Bratje nabrusimo kose
 20.45 Ne prezrite
 21.00 TV kviz
 22.10 TV dnevnik II.
 22.25 Nekdo me opazuje - film
- Zagreb**
 16.40 TV v šoli
 17.40 Poročila
 18.15 Posvetovalnica za starše
 18.55 Kronika občine Reka
 19.30 TV dnevnik
 20.00 Androsove tarče - nanizanka
 20.50 Zabava vas Branka Ščepanovič
 21.35 TV dnevnik

- Koper**
 14.00 in 16.30 Odprta meja
- Danes bodo v oddaji Odprta meja med drugimi tudi naslednji prispevki:
TRST - Dokument tržaških katoličanov «Cerkev v službi mest»
GORICA - Tržnica
GORICA - Razstava v korist handikapirancem
TRST - Epidemija divjadi na tržaškem in goriškem Krasu
TRST - Mednarodno tekmovanje športne ritmične gimnastike za «Modri kija»
TRST - Razstava o zgodovini slovenskega šolstva ter športna napoved
- 17.05 TV šola
 17.30 Risanke iz serije Mala Lulu
 18.00 Velika dolina - serijski film
 19.00 Risanke
 19.30 TVD vse danes
 20.30 En dan Denisoviča - film
 22.25 TVD Nocoj
 22.35 Visoki pritisk - glasbena oddaja

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
 8.30 Dober dan Italija
 9.00 Una vita da vivere - nadaljevanka
 10.00 Rubrike
 10.30 Alice - TV film
 11.00 Rubrike
 12.00 Help - glasbena oddaja
 12.30 Bjs - oddajo vodi Mike Bongiorno
 13.00 Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje
 13.30 Sentieri - nadaljevanka
 14.30 General Hospital - nadaljevanka
 15.30 Una vita da vivere - nadaljevanka
 16.50 Hazzard - TV film
 18.00 Ralphsupermaxieroe - TV film
 19.00 Jenny e Chachi - TV film
 19.30 Baretta - TV film
 20.25 Ciao gente - zabavno-glasbena oddaja
 22.20 «Il prof. dott. Guido Terzilli primario della clinica Villa Celeste convenzionata con le mutue» - film
 0.25 «Amore facile» - film
- RETEQUATTRO**
 8.30 Ciao ciao
 9.30 Mammy fa per tre - TV film
 10.00 Papà caro papà - TV film
 10.30 «Cammina non correre» - film
 12.15 Quella casa nella prateria - TV film
 13.15 Padroncina Flo - novela
 14.00 Agua viva - novela
 14.50 «La belva» - film
 16.20 Ciao ciao
 17.20 Dr. Slump e Arale - risanka
 17.50 CHIPS - TV film
 18.50 Dancin' Days - novela
 19.30 La famiglia Bradford - TV film
 20.30 Dynasty - TV film
 21.30 «L'incompreso» - film
 23.30 Caccia al 13 - športna rubrika - Ob koncu: Nočni film

- 20.00 Risanke
 20.30 «Mia moglie è una strega» - film
 22.20 Ric e Gian Folies - zabavna oddaja
 0.10 «Poliziotto sprint» - film
- TELEPADOVA**
 7.30 Risanke
 8.30 «La smagliatura» - film
 10.00 Taxj - TV film
 10.30 Laura - TV film
 11.15 Cuore selvaggio - TV film
 12.00 Agente Pepper - TV film
 13.00 Risanke
 14.00 Laura - TV film
 14.50 Cuore selvaggio - TV film
 15.45 Codice 3 - TV film
 16.30 Risanke
 19.30 L'incredibile Hulk - TV film
 20.30 «Il gigante» - film
 23.00 Toma - TV film
 24.00 «Causa di divorzio» - film
- TRIVENETA**
 8.00 Il piccolo Inch - TV film
 8.30 Posebni agent - TV film
 9.30 Hoganovi heroji - TV film
 10.00 Monitor
 12.30 Horoskop
 12.40 Salut Champion - TV film
 13.30 Risanke
 14.00 Medusa - TV film
 14.30 «Il suo angelo custode» - film
 16.00 Kinoprogrami
 16.30 Risanke
 17.00 La lama d'Oriente - TV film
 17.30 Risanke
 18.00 Rubrika o motorjih
 19.00 Rubrika o ribolovu
 20.30 «Tatort - il luogo del delitto» - film
 22.00 Q. P. Coupons

- ITALIA 1**
 8.30 Risanke
 8.55 Cara cara - novela
 9.40 Febbre d'amore - nadaljevanka
 10.20 «Titanic» - film
 12.10 Hoganovi heroji - TV film
 12.40 Vita da strega - TV film
 13.00 Bim bum bam
 14.00 Cara cara - novela
 14.45 Febbre d'amore - nadaljevanka
 15.30 Aspettando il domani - nadaljevanka
 16.05 Bim bum bam
 17.50 La casa nella prateria - TV film
 18.50 La donna bionica - TV film

- TELEFRIULI**
 11.45 Nagradno tekmovanje
 12.00 Insieme
 12.45 TV dnevnik
 13.00 Funny Face - TV film
 13.30 Anche i ricchi piangono - TV film
 14.00 Film
 15.40 Risanke
 16.00 L'uomo e la città - TV film
 17.00 Spazio
 18.55 Funny Face - TV film
 19.25 Horoskop
 19.30 TV dnevnik
 20.00 Anche i ricchi piangono - TV film
 20.40 «Funerale a Berlino» - film
 22.15 Longbridge Story - TV film
 23.15 Nagradno tekmovanje
 23.30 Abat-jour
 23.35 L'uomo e la città - TV film

linea 2 PROIZVODI ZA LASE IN ESTETIKO
 UL. TOTI 12 - TRST
 TEL.: 766924

Skrb krajevnih uprav in sindikatov za zaposlitveno raven v Tržiču

Seja na občini v Doberdobi

V sredo zvečer je občinski svet iz Doberdobi na odprti seji razpravljajal o hudi gospodarski krizi, ki je zajela tržiško področje in goriško pokrajino nasploh. V sejni dvorani se je zbralo lepo število delavcev in sindikalistov. V glavnem so bili prisotni delavci tržiške ladjedelnice, iz katere prihajajo zadnje dni govornice o hudih odločitvah vodstva na račun zaposlitvene ravni v podjetju.

Sejo je odprl župan Mario Lavrenčič, ki je prisotne seznanil s pobudami, ki jih doberdobska občinska uprava namerava podvzeti v prid prizadetih delavcev. Dotaknil se je vseh perečih vprašanj, ki posredno ali neposredno zadevajo vse naše družine v trenutku, ko se delavstvo z vsemi močmi bori za ohranitev delovnih mest. Odnos, ki ga imajo odgovorne deželne oblasti do naše pokrajine je označil kot «mačehovsko politiko», ki zaradi svojega šibkega političnega zastopstva najbolj občuti vsak krizni potres v deželi.

Za njim je prvi spregovoril pokrajinski tajnik FLM Francesco Ma-

nià, ki je v glavnem potrdil vesti, ki so zadnje čase najbolj vznemirile delavstvo tržiškega območja. To je načrt, da nameravajo vladne oblasti skrbeti za število zaposlenih v ladjedelništvu za 3.500 delovnih mest. Večji delež tega krčenja pade prav na tržiško in tržiško ladjedelnico. Vzporedno s to odločitvijo bodo neizbežno zašla v težave manjša podjetja, ki so delala za ladjedelnico in tako se bo število brezposelnih potrojilo, saj velja pravilo, da vsak zaposlen v ladjedelnici nudi delo dvema delavcema izven ladjedelnice. Še bolj prepričljiv je bil poseg zastopnika tovarniškega sveta ladjedelnice Danteja Sabbadinija. Izrazil je bojazen, da ne bi ob višku krize delavstvo presešlo meje dostojnega obnašanja ob uveljavljanju svojih pravic. Tržiško ladjedelnico je označil kot najpomembnejšo ekonomsko oporo cele pokrajine in je vsaka zamisel o njeni zapori nezasišana. Podčrtal je tudi kulturno vlogo tržiške ladjedelnice, ki je že od začetka tega stoletja krojila prijateljstvo

med Slovenci, Italijani in drugimi delavci.

Predstavniki SSK v občinskem svetu Roman Jarc je prinesel solidarnostni pristop seji delavcev tržiške ladjedelnice Sv. Marka, kjer je tudi sam zaposlen. Povedal je tudi, kako težko so prizadele ves delavski razred zadnje odločitve. Bivši delavec ladjedelnice Karel Černic je povedal, da je možen izhod iz krize le, če sindikalni predstavniki, politični zastopniki in vladne oblasti izvršijo vsak svoje odgovornosti. Podžupan Jože Ferfolja pa je naglasil potrebo po večjem pritisku s strani pokrajinskih političnih zastopnikov na deželne oblasti. Občinski odbornik prof. Karel Černic, se je vprašal ali niso čestokrat mednarodni dogovori, ki krojijo politiko in vsiljujejo odločitve, ki niso vedno v skladu z interesi krajevnega delovnega razreda.

Po končani razpravi je občinski svet soglasno sprejel resolucijo, v kateri so vnešene vse zahteve izrečene v sejni dvorani.

Shod sindikalnih aktivistov

V Tržiču se bodo prihodnji torek, 8. novembra, ob 14.30 sestali sindikalni aktivisti iz vse goriške pokrajine. Na sestanek, ki bo v dvorani FLM v Ulici Pacinotti 17, poziva pokrajinsko tajništvo enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL.

Sindikalni voditelji na pokrajinski ravni, ki bodo podali uvodna poročila, hočejo od sindikalnih aktivistov v tovarnah in na drugih delovnih mestih slišati lože. Marsikdaj so bili namreč sindikalisti tudi med protagonisti pomembnih odločitev o ohranitvi ali zmanjšanju zaposlitvene ravni v nekaterih podjetjih.

V zadnjem času smo namreč na Goriškem izgubili veliko delovnih mest. Tudi naši mladi odhajajo, prebivalstvo se stara. Pred nekaj dnevi podpisani sporazum o obnovitvi proizvodnje v podgorski tekstilni tovarni daje čisto novo možnost delovanja sindikatu. Sedaj pa je prišla vmes še odločitev o dopolnitvi blagajni in odpustih v tržiški ladjedelnici.

Sindikalna zveza pa hoče s tem sestankom mobilizirati delavstvo Goriške za veliko mednarodno manifestacijo za mir, gospodarski razvoj in mednarodno sodelovanje, ki bo, v skupni pripravi z jugoslovanskim sindikalnim svetom iz Nove Gorice, na mejnem prehodu v Škabrijelovi ulici v soboto, 3. decembra.

Kaj pa s kriznim bazenom?

Ali pride goriška pokrajina v tako imenovani krizni bazen, ki je za tržiško območje že skoro gotov, in o katerem je govor v teh dneh v rimski vladi? Iz Rima so v Tržič prišle iz verodostojnih krogov vesti, da bo Tržič vključen v tržiški krizni bazen, izven njega pa bi ostali Gorica in drugi kraji na Goriškem. Občinski svetovalec Waltritsch je zaradi tega včeraj naslovil na goriškega župana interpelacijo, s katero hoče izvedeti kaj je resničnega v teh vesteh. Taka izločitev bi pomenila hud udarec za goriško gospodarstvo. Svetovalec hoče izvedeti, kaj namerava napraviti s tem v zvezi župan in tudi kakšne rezultate je obrodila akcija za skupno preučitev težav ob italijanski vzhodni meji. Pred časom so namreč v Rimu predstavili načrt paketa Marcora, zato da bi dali Trstu pomoč, da bi se izlokel iz težav zaradi zmanjšanih prehodov na meji. Kaj pa Gorica?

Jutri dijaški ples v Kulturnem domu

Goriški dijaki klasičnega liceja - gimnazije Primož Trubar priredijo jutri zvečer v Kulturnem domu svoj ples, prvi dijaški ples v tej sezoni. Podob-

ni plesi so že bili v Kulturnem domu lani, priredili so jih dijaki raznih slovenskih višjih srednjih šol. V novih prostorih se je obudila tradicija nekdanjih dijaških plesov, ki so bili v Gorici tako pred prvo svetovno vojno kot po zadnji vojni. V zadnjih letih, predno so se odprla vrata Kulturnega doma, pa so dijaki nekaterih slovenskih šol prirejali svoje plesne v raznih dvoranah tako v Gorici kot na po deželju. Pravo mesto za take prireditve pa je prav v Gorici in Kulturni dom je najbolj pripraven.

Licejci bodo tudi letos čisti izkupiček plesne prireditve dali v sklad za delno plačilo stroškov njihove vsakoletne študijske ekskurzije in belega tedna. V ta sklad dajo tudi denar, ki so ga nabrali na kulturnih prireditvah. Včeraj smo napisali, da gredo jutri v Ajdovščino. Jutrišnji dan bo torej za licejce zelo poln. Dopoldne nastopijo z Gradnikovim recitalom v Ajdovščini, zvečer pa prirejajo ples.

Plesi v Kulturnem domu so v sodelovanju z Mladinskim krožkom. Ples bodo kasneje priredili tudi dijaki drugih šol. Napovedane pa so še nekatere druge podobne družabne prireditve, med temi tudi tradicionalni planinski ples.

Razna obvestila

Mladinski odsek KD Jezero priredi danes, 4. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih predvajanje diapozitivov o Krasu. Predvajal jih bo Stanko Košič.

V teku je vpisovanje za tečaj smučanja, ki ga organizira SPD Gorica. Prijave in informacije na sedežu društva, ob de'avnih v dopoldanskem času in v trgovini Bavcon v Carducijevi ulici.

Četrtekov sejem med kupčijo in svojevrstnim vzdušjem

Vtisi s sprehoda med stojnicami in pisano množico

Že dolgo let se v ulicah okoli Ljudskega vrta v Gorici vsak drugi četrtek razživi četrtekov sejem. Podobno kot ostale trgovske dejavnosti je sejem doživljal boljše in slabše čase. Sedanji gotovo ne sodi med najboljše, saj je znatno zmanjšal dotok jugoslovanskih kupcev, po drugi strani pa je tudi res, da so kramarji v primerjavi s stalnimi trgovci bolje zdržali krizo. Če se je zmanjšal dotok kupcev z jugoslovanske strani meje (toda marsikateri novogoriški sosed izkoristi proste prehode s prepuščeno prav ob četrtkih), sta gospodarska kriza in naraščajoča draginja prepričali vedno večje število tukajšnjih kupcev, da se sprehodi med stojnicami izplača, saj z do bro kupčijo lahko prihraniš marsikateri tisočak.

Tak vtis sem imel, ko sem se včeraj sredi dopoldneva potopil v pisani živzav med stojnicami. Ljudi je bilo kar dosti, čeprav gneča ni bila prav nemožna in sem se brez velikih težav premikal med stojnicami. «Čudovito izredni - pravljici - prekrasni samo 10 tisoč» je neki kramar glasno opeval svoje puloverje. Z druge strani mu je nekdo odgovarjal «majice, hlače, najlepše na svetu vse po 15 tisoč» ter v isti sapi polglasno opozoril pomočnico naj pazi pred seboj, kjer si je neka ženska sumljivo merila preveč majic naenkrat.

Potikal sem se naprej in ugotavljal, da lahko med stojnicami kupiš prav vse, kar želiš, od kravate, klobuka, čevljev, plašča pa do kozice, tepiha, igrač, gumbov in de-

narnice (podzavestni občutek mi je velel naj potipam, če imam svojo še v žepu, takoj nato pa sem pomislil, da ne bi bilo niti treba, saj goriški žeparji še niso postali tako spretni).

Neka ženska se je potožila kramarju, da ima jopa majhno, vendar pri podrobnem pregledu dobro opazno napako. Možakar je dvignil roke k nebu in ji dejal: «Za tako smešno nizko ceno, kaj pa želite?» Ženska je pokimala, se za trenutek zamislila in sklenila, da vseeno kupi jopo. Takih in podobnih prizorov je bilo še in še. Dobre četrt ure sem opazoval upokojenca, ki je v tem času obul, sezul, pretipal, pregledal, oce-

nil, primerjal kak ducat parov čevljev. V očeh prodajalke sem zasledil zaskrbljeno vprašujoč pogled, ali bo ob koncu vsega tega tudi kaj kupil ali ne.

Tudi to sodi v vzdužje semnja, sem pomislil, in poleg kake dobre kupčije je prav take izrazito človeška dimenzija njegova najboljša stran. m.w.

Izleti

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje v nedeljo, 6. t.m., na pohod v Vipavsko dolino. Zbirališče in odhod s Travnika ob 8.30. Prevoz s lastnimi sredstvi. Kosilo iz nahrbtnika.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Miriam si svegla a mezzanotte». Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 «Sex, radiatori girl's». Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.30—22.00 «Sing, Sing».

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Kroll»
EXCELSIOR 18.00—22.00 «Flash dances».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «V imenu zakona in pendreka». Ameriški film
SVOBODA 18.00 «Ben Hur». Ameriški film.
21.30 «Erotika na delovnem mestu». Nemški film.
DESKLE 19.30 «Hotel ljubezni na Tirolskem». Nemški film

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg sv. Frančiška, telefon 84124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute, Ul. C. Cosulich, telefon 72480.

Prodaja starinskih predmetov na goriškem sejmu Ambiente 7

Na goriškem Espomegu, kjer se izteka sejem stanovanjske opreme Ambiente 7, bomo imeli jutri ter v nedeljo dve pomembni prireditvi. Jutri od 9. do poznih popoldanskih ur, bo v kongresni dvorani srečanje strokovnjakov in politikov o vprašanjih, ki so vezana na stanovanjsko problematiko. Jutri in v nedeljo pa bo tudi prodajni salon starinskih predmetov.

Na srečanju o stanovanjski problematiki bodo govorili predvsem o obnovi starih mestnih jeder, o možnostih, ki jih lastnikom starih hiš nudijo razni zakoni. Deželni odbornik za javna dela Bomben bo orisal deželno zakonodajo na tem področju. Nekateri poročevalci bodo govorili tudi o zadružni stanovanjski gradnji. Govor bo tudi o davčni problematiki, ki prav v teh dneh zelo zanima lastnike hiš.

Jutri in v soboto pa bo, prvič v Gorici, sejem starinskih predmetov. Soleduje skupina antikvaričnih trgovcev iz Asola, mesteca v Venetu,

ki je znan po svojih stalnih sejmih starih predmetov, od dragocenih zlatih predmetov in pohištva pa do najcenejših razglednic in vojnih predmetov. Taki sejmi imajo veliko uspeha. V Gorici bo tak sejem prvič. Jutri in v nedeljo bo sejmišče Espomego odprto ves dan.

Semafori na Anconetti

Avtomobilisti, ki prihajajo iz Ronk in so namenjeni v center Tržiča, bodo od danes dalje morali spreminjati smer vožnje. Na Anconetti v Tržiču so namreč v polnem teku dela za ureditev križišča, na katerem bodo namestili nove semafore. S tem v zvezi bo Ulica Duca d'Aosta zaprta prometu v smeri proti Trgu Republike. Dela sodijo v širšo preureditev prometa v središču Tržiča, kjer bo Ulica Duca d'Aosta kmalu postala enosmerna.

Skok iz 3. nadstropja sredi dneva v Raštelu

Mirni potek vsakdanjega življenja v Raštelu je včeraj pozno dopoldne razburil pretresljiv dogodek. Okrog 11.30 se pešci, ki so hodili po tej precej prometni ulici, zagledali žensko, ki je nenadoma iz okna 3. nadstropja v poslopju s hišno številko 56 skočila v prazno. Nemočno so lahko gledali njen padec. Poklicali so rešilca Zelenege križa, ki je žensko takoj peljal v bolnišnico. Tu so ugotovili, da gre za 41-letno Mariljo Lovisi, ki je prav v goriški splošni bolnišnici zaposlena kot pomožna bolničarka. Njeno stanje je bilo takoj videti zelo težko: pri padcu si je namreč zlomila kolk in stegenico na desni nogi, si prelomila lobanjo nad levim ocesom in dobila številne rane po telesu. Ob 13. uri so jo sprejeli v operacijsko sobo, kjer ji v tretnjem, ko pišemo, pet ur pozneje zdravnik še skušajo rešiti življenje.

Agenti goriške kvesture, ki so takoj prihiteli na kraj nesreče, so ugotovili, da gre za poskus samomora. Ženska je bila včeraj dopoldne sama doma. Zaklenila je vhodna vrata, nato pa se skozi okno poglala v prazno. Glede vzrokov,

ki so jo privedli do tako hude odločitve, so nam povedali, da jih je verjetno treba iskati v trenutku obupa zaradi fizične in živčne izčrpanosti. Ženska je vzdrževala družino (mož je invalid) in je bila v zadnjem času zelo izčrpana.

Stavka pristaniščnikov

Danes bo v Tržiču stavka pristaniških delavcev z manifestacijo po mestnih ulicah. Okrog 300 pristaniščnikov bo ob 9.30 šlo v sprevodu po mestnem središču. Pri tem se bodo poslužili tudi tovornjakov, žerjavov in drugih industrijskih vozil, ki jih uporabljajo v pristanišču.

Stavka bo trajala 4 ure in pol in sodi v okvir vsedravnega protesta glede pristaniških problemov in pomorske politike vlade. Delavci dopoldanske izmene bodo stavkali od 9.30 do 14. ure, v popoldanski pa bo stavka trajala od 16. do 20.30.

5. občni zbor Zveze beneških izseljencev v Seraingu

Želja po širših obzorjih

V Seraingu, v tipičnem belgijskem mestecu, približno 10 kilometrov od Liegea se je v nedeljo zaključil 5. občni zbor Zveze beneških izseljencev. Odvijal se je v prostorih italijanskega katoliškega misijona «Casa Nostra», ki je hkrati kulturni in rekreacijski center. V restavraciji se namreč srečujejo beneški pa tudi italijanski izseljenci, v centru sledijo verskim obredom v italijanščini, prirejajo razne prireditve, otroci sledijo tečajem italijanščine.

Delegati na kongresu — bilo jih je približno 30 — so bili tako vseskozi v neposrednem stiku z izseljenci, ki tam živijo. In kljub temu, da je bila glavna naloga kongresa, da naredi obračun dosedanjega delovanja Zveze in začrta smernice za prihodnja leta, je bil človeški in prijateljski moment v ospredju. Ganljivo je bilo na primer videti izseljence, ki so skupaj preživeli otroštvo, se kasneje ločili in se prvič po desetletjih srečali na kongresu. Emigranti v Belgiji in v drugih državah so si izmenjali izkušnje, si pripovedovali o dogodkih iz lastnega življenja in sedanjih težavah, ki so zanje, zaradi svetovne gospodarske krize povsod enako krute. Poleg zadovoljstva in veselja je to srečanje stalno spremljala grenkoba zaradi izbire, ki so jo morali sprejeti, vse pa je združevala globoka ljubezen do rojstnega kraja, do lastne kulture in jezika.

Narodna zavest je bila pri vseh zelo prisotna. Se zlasti pri predstavnikih prve generacije emigrantov, si je bilo mogoče ustvariti dokaj natančno sliko o tem, kakšen je bil položaj v Beneški Sloveniji takoj po vojni. V tem pogledu je bila izredno zanimiva njihova slovenščina, ki je bolj pristna od tiste, ki jo danes govorimo v Benečiji in kjer ni bilo naslediti vseh razlik in predvsem italijanskih in furlanskih tujk, značilnih za razna narečja v vseh beneških dolinah. Ni zato slučajno, da so delegati odločno zahtevali od Zveze beneških izseljencev več študij, knjig in drugega gradiva o rojstnem kraju, v slovenščini seveda, kajti tudi taka sredstva prispevajo k ohranjanju zavesti in potrjujejo pripadnost k slovenskemu narodu. S tem v zvezi so na kongresu sprejeli tudi resolucijo, v kateri se izvršni odbor zavezuje, da bo nudil emigrantom in javnosti tako doma kot v državah, kjer živijo, kulturno in znanstveno gradivo o zgodovini in kulturi, pa tudi o težavah in pričakovanih slovenske skupnosti v videmski pokrajini s posebnim poudarkom na vprašanju izseljevanja.

Večkrat so poudarili tudi pomen beneškega časopisa. Se zlasti Novega Matajurja, ki jih obvešča o dogodkih v rojstnem kraju in časnika Zveze beneških izseljencev Emigrant. O tem zadnjem so sprejeli tudi resolucijo, kjer se med drugim vse sekcije v tujini obvezujejo, da bodo bolj redno sodelovale s časopisom, kar pa je potrebno za popolnejšo informacijo, medtem ko bo izvršni odbor moral dati na razpolago vsa potrebna sredstva za kakovostno izboljšanje Emigranta in za njegovo redno izhajanje.

Uredila
JOLE NAMOR

Iz predsedniškega poročila: vloga izseljencev in politična alternativa v Beneški Sloveniji

5. občni zbor Zveze beneških izseljencev je nekoliko posebnega značaja, kajti, kljub temu da mora iz nje iziti globoka obnova v vodstvu naše organizacije, ne bodo politične izbire bistvo naše razprave.

Politična linija, ki smo jo izoblikovali decembra 1980. leta na kongresu v Špetru Slovenov, je danes še vedno veljavna, kvečjemu jo je treba bolj razširiti znotraj in zunaj same zveze. V naši razpravi se bomo morali osredotočiti na iskanje organizacijskih mehanizmov za ustrezno upravljanje načrtov, ki nam jih bo, na osnovi deželnega zakona 51 iz leta 1980, poverila deželna uprava.

Zato bom skušal splošno uokviriti naš sedanji položaj in podati bistvene elemente, ki jih bomo morali imeti v vidiku pri naših novih organizacijskih izbirah.

Preko deželnega sklada za emigracijo smo samo za leto 1983 ponudili izseljencem konkretne storitve za približno 100 milijonov.

Poleg konkretnega delovanja v službi emigrantom pa nismo pozabili na nujnost, da vključimo našo zvezo v okvir slovenskih kulturnih društev videmske pokrajine in celotnega slovenskega gibanja. Politično poročilo na zadnjem kongresu zveze v Špetru Slovenov 1980. leta predstavlja bistveno postavko ne le za našo organizacijo,

Predsednik sekcije v Seraingu E. Floram otvarja 5. redni občni zbor Zveze beneških izseljencev

temveč tudi za celotno slovensko gibanje v videmski pokrajini. V njem smo opredelili, upoštevajoč novosti, ki so v zadnjih letih dozorele v samem gibanju, strategijo za vsa osemdeseta leta. Le-ta — osnovana na jasnih moralnih, kulturnih in političnih principih in nosilec resničnih interesov ljudi (stanovanja, socialne storitve, delovna mesta, nujne infrastrukture, dnevna migracija itd.) — je nakazala rešitev naših problemov v krajevni alternativni politiki.

Po našem mnenju se mora torej slovensko gibanje širše zavzeti ne le za priznanje statusa manjšine in globalnega zaščitnega zakona, temveč tudi za vsa področja življenja naše skupnosti in se tako uveljaviti kot pravi nosilec stvarnih interesov same skupnosti. Važno je torej, da se ne zadovoljimo s tem, da pokažemo na odgovornosti pač pa da izoblikujemo, ob upoštevanju potreb po socialnem, kulturnem in gospodarskem razvoju naše skupnosti, predlog socialnega črta, česar danes nimamo.

Igrati je treba na terenu konkretnih in stvarnih interesov. Konflikt, ki bo sledil, bo političnega značaja, kajti šlo bo za to, kdo bo upravljal in vodil spremembo do katere bo moralo priti, če slovenska skupnost v videmski pokrajini želi preživeti. Alternativa

je torej politična, vsebinska, zato bo posegla tudi v notranjost strank. Nobena politična sila, niti stranka relativne večine, si ne more delati iluzij, da bo ostala zunaj tega procesa zorenja. Zato moramo bolj poglobiti na-

SESTAVA IZVRŠNEGA ODBORA ZVEZE BENEŠKIH IZSELJENCEV

Predsednik: Walter Drescig; podpredsednik: Remigio Topatig, Lucilio Di Lenardo, Elio Vogrig; tajniki: Anna Iussa, Gianpaolo Goriup, Elio Qualizza; svetovalci: Franco Clignon, Roberto Manzini, Rino Trusgnach.

šo strategijo, iskati vsa možna stičišča in jasno opredeliti sporne točke. Za uresničitev take alternative, ki gre mimo strank, je nujna enotnost slovenskega gibanja kljub kulturnim in ideološkim razlikam, kar pa ne sme preprečiti da se pojavijo razlike med komponentami, kajti le-te so odraz raznolikosti samega slovenskega gibanja in splošnega položaja.

Vsi pozorni opazovalci našega položaja soglašajo, da je pri preporodu slovenske skupnosti v videmski pokrajini pomembna vloga izseljencev.

Če upoštevamo demografsko, socialno, kulturno in gospodarsko stanje naše skupnosti ugotovimo, da je njen razkroj — tudi fizičen — dosegel tako stopnjo, ki ne daje upati na nikakršen preporod brez zunanjega revitalizacijskega posega. Tak poseg smo opredelili v politiki načrtovanega povratka izseljencev in njihovih družin.

Po 15 letih delovanja in prizadevanj, danes smo nad rezultati razočarani, kajti pri odpiranju novih delovnih mest so se le zelo obrobno upoštevale potrebe emigrantov, medtem ko je stanovanjska politika ostala le v okviru meglenih namer.

Treba je torej v okviru naše celotne strategije ponovno preučiti tako imenovane «politiko povratkov». Ne smemo tvegati, da ustvarimo pri izseljenih iluzije glede možnosti zaposlitve in rešitve stanovanjskih vprašanj na našem teritoriju. Z drugimi besedami — moramo imeti dovolj poguma, da priznamo, da je ena faza v naši zgodovini zaključena, z njo pa naša velika iluzija.

Vse to pa ne pomeni, da smo ostali križem rok. Da bi sami bili dosledni, smo brez nobene podpore ne s strani

javnih ustanov, ne s strani manjšinskih institucij ustanovili zadrugo, ki si je zastavila kot glavni cilj «delovanje za razvoj slovenske skupnosti v videmski pokrajini s posebnim ozirom na ponovno socialno, gospodarsko, kulturno in stanovanjsko vključevanje izseljencev in njihovih družin v našo skupnost in sodelovanje z njimi za harmonični razvoj celotne dežele.»

Kot prvo dejanje, je zadruga lotizirala zemljišča, kar odgovarja stanovanjskim potrebam določenih družin izseljencev, ki so se že vrnile ali se nameravajo vrniti. Gre za naložbo, ki bo v celoti znašala približno poldrugo milijardo. Ob tem pa moramo priznati veliko razumevanje in podporo špertske občinske uprave.

Menimo, da moramo ubrati to pot in sicer sami uresničiti nekatere omejene načrte, ki so bistveni za naš razvoj in to ne da bi čakali na morebitno zunanjo pomoč. Z drugimi besedami je bistveno, da sami uresničimo osnovno akumulacijo kapitala, ki je nujna za vsakršni gospodarski razvoj. Zato mislim, da bo sedaj med prvimi nalogami zadruge organizirati — česar danes ni — podjetnike, obrtnike, kmete in vse krajevne produktivne kategorije in s tem združiti finančna sredstva, podjetnost, ideje in politiko izkoriščanja prihrankov emigrantov na našem teritoriju. Skratka združiti moramo vse, kar potrebujemo, da tudi pri nas ustvarimo predpogoje gospodarskega razvoja. V tej perspektivi pa imajo izseljenci odločilno vlogo. Zato je danes še bolj potrebno, da se povežejo z rodno zemljo, toda ne več le na čustveni osnovi, pač pa na podlagi konkretnih interesov.

Delegati so z odobritvijo spodnje resolucije potrdili članstvo v SKGZ in poslali telegram predsedniku vlade Craxiju, poslanske zbornice Jottijevi, senata Cossigi ter predsedniku deželnega odbora Comelliju.

RESOLUCIJA

Delegati 5. občnega zbora Zveze beneških izseljencev ponovno potrjujejo članstvo v Slovenski kulturno-gospodarski zvezi in lastna prizadevanja v tesnem sodelovanju s celotnim slovenskim gibanjem za doseg globalnega zaščitnega zakona slovenske manjšine v Italiji, edinega jamstva demokratičnega in uravnovešenega razvoja važne komponente deželne in državne stvarnosti.

TELEGRAM

Delegati Zveze beneških izseljencev zbrani na svojem 5. občnem zboru v Seraingu pozivajo italijansko vlado naj ustrezno poseže glede na težko svetovno gospodarsko krizo za zaščito pravic izseljencev ter pospeši razpravo o zakonskih osnutkih za globalno zaščito Slovencev, ki ležijo v parlamentu in tako zajamči gospodarski razvoj manjšine same.

Novi predsednik Walter Drescig

Občina Sambreville naj bi se pobratila z gorsko skupnostjo Nediških dolin

Delegati 5. občnega zbora Zveze beneških izseljencev in stari izvršni odbor so ob kongresu imeli celo vrsto srečanj in stikov z javnimi ustanovami. Pred začetkom kongresa jih je namreč v občinski hiši sprejel župan Serainga in bivši podpredsednik belgijske vlade Guy Mathot. V beneški delegaciji sta bila tudi župan občine Špetru Slovenov Firmino Marinig in pokrajinski svetovalec Pavel Petricig. Razgovor je teklo o težki gospodarski krizi, ki pesti ves svet in prizadeva najprej izseljence, v ospredju pa je bilo tudi vprašanje naše slovenske skupnosti v tem kraju. Mathot je poudaril zanimanje občine za njene težave pa tudi za specifične etnične značilnosti, kar je razumljivo tudi upoštevajoč dejstvo, da živijo v občini Seraing predstavniki 32 narodnostnih skupnosti. Padli so tudi nekateri predlogi glede oblik sodelovanja še zlasti na športnem področju.

V kraju Sambreville so se predstavniki Zveze beneških izseljencev srečali z odborikom Modovejem. Mesto šteje 27 tisoč prebivalcev, od teh je 15 odstotkov Italijanov, med njimi pa so vsi tudi številni beneški Slovenci. Občinska uprava se je zato odločila za pobratenje z italijanskim mestom in za sodelovanje z njim. Ob tej priložnosti je Zveza beneških izseljencev predlagala, da bi se občina Sambreville pobratila z gorsko skupnostjo Nediških dolin, kar je vzbudilo posebno zanimanje, in se obvezala, da bo takoj po povratku sprožila vprašanje v okviru gorske skupnosti.

11. šila pot. To nama potrdijo tudi drugi izletniki, vendar sama vidiva stezo, ki se po stranskem kanjonu spušča v globel. Odcep je bil pri campingu. Upi, da bi dosegla dno, plahnijo. Možnosti sta dve: umik in povratek — nanj raje ne misliva — ter pot do dna za vsako ceno. Probleme bova imela ob povratku. Predvideni avtobus sva sicer že ob odhodu odpisala. Štopanje bo možno le ob zgodnji uri. Kje in kako bova spala? In tiste zgodbe o ropih? Ponoči bi že morala iz Flagstaffa naprej. Spogledava se in tiho odločiva, da je Rio Colorado cilj, ki ga je treba doseči, naj se potem zgodi karkoli. Ugotoviva, da je pot na slepo nemogoča. Vseeno rezeva pustnijsko planoto, da bi prihranila na času. Suha stopničasta struga hudournika daje slutiti lep izhod, žal pa nama prepad prepriča končni spust in morava se vrniti. Skalovje je pa zanimivo. Kamen je lahek in votlo bobni. Podoben je oglju. Srečaš tudi jasno vidna okamenela debla.

Ob tretjem poskusu najdeva prehodno mesto in preko bistrega studenca doseževa pravo stezo. Brez postankov se hitro spuščava po vedno ožji soteski. Višina nama pravi, da bova največ v desetih minutah ob reki. Rio Colorado doseževa ob 12.15 po natanko 3 urah hoje. Reka teče tu na višini 720 metrov. Deroča je in široka dobrih 100 metrov. Voda je sivozelena. Slečeva se in sezujeva. Majhna peščena plaža je razbeljena in nemogoče je stati na

mestu. Z nogami moraš v vodo, ki je ledeno mrzla. Breg se hitro pogloblja in potrebna je previdnost, a vseeno zaplavava v Coloradu. Res doživetje. Spominiva se tudi na hrano. Uboga čokolada. Zavojčki sendvičev so se napihnilo kot žabe. Mleko je toplo. Čokolado in mleko postaviva v vodo. S prvo ni uspeha, mleko pa se vsaj za silo ohladi, čeprav uvidiva, da z njim ne bo rešitve. Uživava mogočno lepoto narave. Po eni uri se odločiva za povratek. Napijeva se coloradske vode, ki je sicer čista vendar polna peska. V kartonski škatli voda zamenja mleko. V torbo spravim kot spomin na turo nekaj kamnov raznih barv. Na glavo si postavim belo majico in še kapo. Podoben sem Arabcu. Vročina je peklenska. Začneva pogumno, vrha pa si ne upam pogledati. Duško stopa hitro in ne morem mu slediti. Enkrat me počaka, nato pa se zmeniva, da gre svojo pot in skuša na kak način priti do Flagstaffa. Ko vidi, da močno zaostajam, me še enkrat vpraša po mojem kolenu, ki pa mi ne dela nobenih preglav.

Zame se začena mučna pot. Komaj na vrhu zvezem, da je bila temperatura na dnu 40 stopinj. Četudi pot ni speljana pretirano strmo, gre zame bolj nazaj kot naprej. Večkrat zmorem samo po 10-20 korakov. Voda v kartonu je že pošla, ob strani pa žubori v globoki, nedosegljivi strugi potoček, ki bi lahko pomenil rešitev. Dve skupini, ki se spuščata prosim za požirek, ki mi da nekaj osvežitve.

Bruno Križman

Amerika, Amerika

Pri vmesni postaji Indian Village je urejen camping, rezervacijo in plačilo pa je treba že imeti. Bojiva se, da naju ne bodo pustili naprej in da je tudi za spust v kanjon potrebno dovoljenje. Na poti sva dobro uro. K sreči ni nobene omejitve.

Steza postaja položna in prideva na prostrano planoto, ki je bila z vrha tako lepo vidna. Ponovno prehitiva skupino jezdecev in tudi tu imava težave s prehitovanjem. Pot se celo rahlo vzpenja. Duško hiti in zaidem v rahle težave. Nepopisno lep razgled proti zahodni steni mi daje poguma. Planota — vsaj na oko — se končuje prav pod navpično pregrado. Medtem sva se že močno premaknila proti sredi ogromne soteske in razgled se odpre tudi proti vzhodu. V pol ure doseževa rob in razgledno teraso.

Kakih 300 metrov niže se peni Rio Colorado. Tok je viden v dolžini kakih dveh kilometrov. Soteska je zelo ozka, na vzhodu razjedena, na zahodu pa so navpične stene skoraj do vrha. Doživim drugi napad fotografske mrzlice. Končam film, hitro menjam in naprej. Kam pa? Spoznava, da sva zgre-

V sredo v povratnih srečanjih treh evropskih nogometnih pokalov

Brez evropskega prvaka!

Hamburger izločen - Sploh pa so zahodnonemške ekipe zopet razočarale - V središču pozornosti podvig Interja

Trije evropski nogometni klubski pokali so na polovici poti. V pokalu prvakov in pokalu pokalnih prvakov so že znani četrtfinalisti, v pokalu UEFA pa moštva, ki bodo igrala v osmini finala. Italija je ostala še s tremi predstavniki (Roma, Juventus in Inter), Jugoslavija pa ima še dva zastopnika (Hajduki in Radnički). Danes pa bo v Zürichu žreb za osmino finala v pokalu UEFA.

POKAL PRAKOV

Roma je četrtfinalist. Kot je bilo pričakovati so Liedholmovi varovanci izločili bolgarsko moštvo CSKA. Izločen pa je bil beograjski Partizan, ki proti berlinskemu Dynamu gotovo ni imel sreče. Partizanovi nogometaši so bili v sredo v Beogradu stalno v napadu. Žal, pa so bili pri streljih na vrata dokaj nespretni. Dosegli so sicer en zadetek, kar pa ni zadostovalo za uvrstitev v nadaljnje kolo.

Za veliko presenečenje v tem pokalu pa je poskrbel Dinamo iz Bukareste, ki je izločil kar evropskega prvaka Hamburgerja.

Četrtfinalisti: ROMA (It.), Benfica Lizbona (Port.), Liverpool (Angl.), Rapid Dunaj (Av.), Dinamo Minsk (SZ), Dundee United (Škotska), Dynamo Berlin (NDR), Dinamo Bukaresta (Rom.).

POKAL POKALNIH PRAKOV

Medtem ko je Jugoslavija v tem pokalu izgubila svojega predstavnika (zagrebški Dinamo) že v prvem kolu, pa se je turinski Juventus uvrstil v četrtfinale. Potem ko so Turinčani v prvem srečanju v Parizu igrali neodločeno z 2:2, vse je kazalo, da bodo z lahko obračunali s Susičevim Parisom St. Germainom. Ampak ni bilo tako! Juventus je tudi v sredo dokazal, da je trenutno v poprečni formi in je le s težavo iztržil neodločen izid brez zadetkov, kar pa mu je zadostovalo za napredovanje v nadaljnje kolo.

Tudi v tem kolu sta ZRN in Belgija izgubila svojega predstavnika. Madžarsko moštvo Ujpest Dosza je izločilo ekipo Kölna, škotski Aberdeen pa je odpravil moštvo Beverena.

Četrtfinalisti: JUVENTUS TURIN (It.), Ujpest Dosza (Madž.), Aberdeen (Škotska), Valkeakosken Haka (Fin.), Donjeck (SZ), Barcelona (Sp.),

Porto (Port.), Manchester United (Angl.).

POKAL UEFA

V središču pozornosti je nedvomno visoka zmaga Interja. Milančani so namreč v sredo v Bariju igrali kot prerajeni. Nizozemskemu Groningu so nasuli kar pet zadetkov in se tako uvrstili v osmino finala, potem ko so v prvem srečanju v gosteh izgubili z 0:2. Podvig pa tokrat ni uspel Veroni, ki si je uvrstitev opravila v prvem domačem srečanju, ko je proti Sturmju iz Gradca igrala neodločeno z 2:2.

Uvrstitev med šestnajsterico pa je uspela obema jugoslovanskima pred-

stavnika Hajduku in Radničkemu.

Od ostalih izidov nedvomno preseñeča zmaga moskovskega Spartaka v gosteh proti angleški ekipi Aston Ville. Celtic iz Glasgowa je nasul Sportingu iz Lizbone kar štiri gole. Lokomotiv (NDR) pa je izločil Werder iz Bremske, kar je bil še en dokaz popolnega poloma zahodnonemških ekip. Od teh se je v vseh treh pokalih uvrstil v nadaljnje kolo le Bayern iz Münchna, ki je izločil grški Paok le po streljanju enajstmetrovk.

V osmini finala bodo igrali: INTER MILAN (It.), HAJDUK SPLIT (Jug.), RADNIČKI NIŠ (Jug.), Lens (Fr.), Spartak Moskva (SZ), Sparta Rotterdam (Niz.), Sparta Praga (ČSSR), Nottingham Forest (Angl.), Anderlecht (Bel.), Celtic Glasgow (Škotska), Austria Dunaj (Av.), Sturm Gradec (Av.), Tottenham Hotspur (Angl.), Lokomotiv Leipzig (NDR), Watford (Angl.), Bayern München (ZRN).

Boniek (v progasti majici) in Susić (v sredi) sta bila glavna protagonistista srečanja v Turinu med Juventusom in Parisom St. Germainom (Telefoto AP)

Po osmini finala v košarkarskem Koračevem pokalu

Za tržaški Bic bo odslej težje

Tržaški Bic se je z dvojno zmago proti bolgarskemu moštvu Spartaka iz Plevna uvrstil v četrtfinale Koračevega pokala. To je seveda velik uspeh za tržaško društvo, ki je imelo krstni nastop v tem pokalu.

Odslej pa bo seveda naloga tržaških košarkarjev znatno težja. Bogari so bili za Bic seveda lahek »plen«, v četrtfinalu pa bodo imeli Tržačani nasprotnike drugega »kova« in šele po četrtfinalnih tekmah bomo lahko ocenili nastop tržaškega prvoličnika v tem pokalu.

IZIDI OSMINE FINALA
Bic Trst (It.) - Spartak Pleven (Bol.) 74:71 in 83:65; Indesit Caserta (It.) - Hapoel Ramat Gan (Izr.) 72:103 in 108:66; Carrera Benetke (It.) - Keras Nicosia (Ciper) 108:48 in 106:63; Zadar (Jug.) - Standard Liege (Bel.) 104:81 in 95:78; Eczacibasi (Tur.)

Partizan Beograd (Jug.) 93:72 in 62:79; C. zvezda Beograd (Jug.) - Verviers (Bel.) 95:89 in 89:73; Makabi Ramat Gan (Izr.) - Rapid Bukaresta (Rom.) 79:71 in 94:76; Antibes (Fr.) - Assubel Mariembourg (Bel.) 83:82 in 79:69; Paok Solun (Gr.) - Aarshot (Bel.) 74:87 in 113:97; Agon Düsseldorf (ZRN) - Comansi Barcelona (Sp.) 77:79 in 88:59; Orthez (Fr.) - AEK Atene (Gr.) 77:83 in 81:61; Tours (Fr.) - Istanbul (Tur.) 2:0 in 2:0 brez borbe.

V četrtfinale so se neposredno uvrstili Star Varese (It.), Sibenska Sibenik (Jug.) in Le Mans (Fr.).

POKAL PRAKOV

Bancoroma — Partizani 93:55 (47:22)

RIM — Bancoroma se je uvrstila v sklepi del tega pokala, s tem da je izločila moštvo Partizanija iz Ti-

rane. Rimski košarkarji so zmagali tudi v prvem srečanju v gosteh, in sicer z 78:69.

Jollycolombani — Sunair 76:59 (38:29)

CANTU' — Evropskim prvakom je uspelo nadoknadiiti razliko iz prvega srečanja v Ostendeju (77:88) in se tako uvrstiti v sklepi del pokala.

Bosna — Sunderland 84:82 (33:40)

SARAJEVO — Potem ko je sarajevsko moštvo v prvem srečanju v gosteh premagalo angleško ekipo Sunderlanda s 93:89, pa je sinoči v povratni tekmi imelo velike težave, preden je zmagalo, in to le z dvema točkama razlike. Gostje so bili namreč skoraj skozi vso tekmo v vodstvu.

V PRVENSTVU DEČKOV

Tesen poraz «plavih»

Bor — Prevenire 1:3 (15:6, 15:17, 14:16, 16:18)

BOR: Starc, Metton, Jablanšček, Italiano, Sedmak, Clemente.

P 3. kolu prvenstva dečkov so borovci po zelo izenačenem in razburljivem srečanju izgubili proti moštvu Prevenire, ki sodi med boljše ekipe v tej ligi.

Naši so v tem srečanju dobro igrali, čeprav so v ključnih trenutkih tekme napravili nekaj naivnih napak, kar jih je ob koncu tudi stalo zmagе. (Mig)

● **BRAZILJA — URUGVAJ.** Danes se bosta v odločilnem srečanju za osvojitev ameriškega pokala spoprijeli reprezentanci Brazilije in Urugvaja. Urugvajcem zadostuje v tej tekmi tudi neodločen izid, saj so v prvem srečanju premagali Brazilce z 2:0.

Visoka zmaga Triestine v Tržiču

V okviru priprav na nedeljsko gostovanje v Cagliariju je Triestina večraj igrala prijateljsko srečanje v Tržiču, v katerem je premagala domače moštvo Monfalconca s 5:0. Trener tržaškega drugoligaša Buffoni je na mestu »libera« poskusil Leonarduzziya, ki bo v Cagliariju zamenjal poškodovanega Mascheronija. Naj omenimo tudi, da je vratar Zinetti v drugem polcasu branil vrata Monfalconca.

Med boljšimi v vrstah Triestine sta bila Chiarenza in Da Prà, ki je dosegl dva zadetka. Po en gol pa sta dala tudi De Falco in Romano. Triestina pa je zaokrožila svoj rezultat še z avtogolom, ki so ga zakrivilo domačini.

Izredno zanimanje za tekmo z Romo

Za nedeljsko prvenstveno tekmo v Vidmu med Udinesejem in Romo vlad izredno zanimanje. Že pred nekaj dnevi je namreč bilo nemogoče dobiti vstopnic za to srečanje, ki bo predvsem za videmsko moštvo izredno pomembno. Videmčani so namreč v nedeljo v Ascoliju nerodno izgubili in že so se porajale med navijači pa tudi v samem moštvo polemike.

Včeraj pa je predsednik kluba navijačev Udineseja Gian Raffaele Antonucci izjavil, da so navijači ugodno sprejeli odločitev o potrditvi trenerja Ferrarija, obenem pa je dodal, da so bile nekatere izjave predsednika Mazze dokaj neumestne. Mazza je namreč izjavil, da ni pomembno, da se Udinese uvrsti na prva mesta lestvice in da bi tako lahko igral v evropskem pokalu. »Mednarodni sloves« si je videmski klub že prislužil, saj ga vabijo na vse mogoče turnirje po svetu.

Slovenske enajsterice na Goriškem v 3. AL

Naši predstavniki doslej poprečni

Prvenstvo 3. nogometne amaterske lige prehaja v svojo »rutinsko fazo«, ko so ekipe, v g'avnem, prebolele težave začetka, ko so v postavah že uredili svoje vrste in čas je, da se že daje prve ocene. Na Goriškem nastopajo tri slovenske ekipe, ki so letos razdeljene v dve skupini. Medtem ko igrajo Štandrežci in Sovodenjci v furlanskem kolu, nastopa doberdobska Mladost v družbi tržiških in tržaških enajsteric.

Rekli smo, da je to že čas prvih ocen, ki glede naših predstavnic morajo biti najbolj laskave. Vse tri postavse so namreč začele precej poprečno, da ne rečemo komaj zadostno.

To velja v prvi vrsti za štandreško Juventino, ki je začela naravnost katastrofalno. Štandrežci so namreč po

5 koh brez točke na lestvici, dogodek, ki ga v štandrežu ne pomnijo že od davnaj. Kje pa so vzroki za tako neuspešni začetek? Brez dvoma velja opravičiti, ki ga daje marsikateri društveni odbornik, in sicer odsotnost nekaterih ključnih igralcev na sredini igrišča. Trener Vižintin pa se mora soočati še s številnimi poškodbami, tako da je postava iz nedelje v nedeljo drugačna in zaradi tega igra štandrežev zelo niha.

Tudi pri Sovodnjah stvari ne gredo v najboljšem redu. Dve točki, ki jih imajo na lestvici, je namreč premalo v 5 odigranih tekmah. Zmaga proti Juventini je namreč edini pozitiven rezultat, ki so ga Marsonovi varovanci dosegli doslej. Kaj pa se dogaja pri Sovodenjcih? Rekl bi, da so doslej imeli tudi nekaj smole, čeprav je pri

tem moštvo opaziti, da orožje protinapada ne učinkuje tako, kot bi moralo.

Od treh slovenskih ekip se je doslej še najbolje odrezala doberdobska Mladost, čeprav tudi le-ta ni blestela. Doberdobski so namreč zabeležili vrsto remijev, in to razen zadnjega poraza, tudi proti ekipam, ki so jih lansko leto gladko premagovali. So se te ekipe okrepile, ali so Kraševci oslabili? Dejstvo je, da igra Mladost letos v različni skupini od ostalih dveh goriških ekip in da je ta skupina verjetno lažja, zaradi česar so rezultati Doberdobcev še toliko bolj kritike vredni. Če bi Uraničevi varovanci zaigrali kot v lanski sezoni, bi se lahko borili za napredovanje.

Sicer prvenstvo je še dolgo in presenečenj prav gotovo ne bo manjkalo. (R. Pavšič)

Pokrajinsko namiznoteniško prvenstvo v Gorici

Domovim igralkam dve prvi mesti

Pred dnevi je bilo v Gorici 10. pokrajinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Turnirja se je udeležilo lepo število igralcev v zastopstvu petih društev, omeniti pa je treba, da v nekaterih mladinskih kategorijah, predvsem pri dekletih, je bilo število nastopajočih nezadovoljivo.

Tako je pri mladinkah Domovka Sabina Fabbro zasedla prvo mesto ne da bi ji bilo treba odigrati ene same tekme, saj ni imela nasprotnic.

Večja konkurenca pa je bila v 3. kategoriji, kjer je naslov osvojila Sonja Lutman. Naša igralka je odlično opravila svojo nalogo in brez velikih težav premagala najprej Marcozzijevo in nato še Fischerjevo, predstavnici Lega Nazionale. V finalu pa jo je čakala še tretja igralka tega društva, Fornasir, ki je v četrtfinalu premagala Fabbrovo. Sre-

čanje je bilo zelo izenačeno in Lutmanova je strla odpor nasprotnice šele v tretjem setu, ko je igrala manj nervozno in bolj učinkovito.

Domovki sta nastopili tudi v igri dvojic, v kateri sta zasedli dobro drugo mesto, saj so po gladki zmagi nad parom Fornasir - Fischer, bile nemočne proti igralkam Azzurre Musina - Paganelli. V tekmovalstvu pri posameznicah pa sta naši igralki nateleteli na drugokategornico Musino, ki je bila za obe pretrd oreh, saj je najprej izločila Fabbrovo, v polfinalu pa še Lutmanovo. V napetem finalu pa je morala kloniti bolj učinkoviti Dondi iz Tržiča.

Zaključke, ki jih lahko potegnemo, so brez dvoma zelo pozitivni. Naše igralke so si namreč že nabrале take igralne izkušnje, da so v pokra-

jinjskem merilu na zelo visokem položaju, kar tudi pričata dve osvojeni prvi mesti. (MAL)

TOTIP

1. — prvi	1 X
drugi	2 X
2. — prvi	1 2
drugi	X 2
3. — prvi	1 X 2
drugi	X 1 2
4. — prvi	1 X
drugi	X 1
5. — prvi	X 2
drugi	2 X
6. — prvi	X 2 1
drugi	1 X 2

Danes igra za vas

Skupina Goričanov

Totocalcio

Ascoli - Torino	X
Fiorentina - Catania	1
Inter - Milan	1 2
Juventus - Verona	1 X 2
Lazio - Avellino	1
Napoli - Pisa	1 X
Sampdoria - Genoa	1 2
Udinese - Roma	1 X 2
Catanzaro - Perugia	X
Como - Atalanta	1
Palermo - Pistoiese	1
Parma - Bologna	1 X
Bari - Cosenza	1

Skupina dijakov klasičnega liceja Primož Trubar iz Gorice (Vojko Bratina, Silvan Zavadlal, Saša Rinelli in Igor Pahor) je že večkrat uspešno igrala nogometno stavo. Tokrat so se fantje odločili, da nedeljsko napoved posredujejo bralcem Primorskega dnevnika. Prejšnji teden je Valter Vatovec prvilno zadel osem rezultatov

Drevi ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu

Drugi šahovski brzopotezni turnir ZSSDI

Drevi bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu s pričetkom točno ob 19. uri drugi sezonski šahovski brzoturnir, ki ga prireja šahovska komisija ZSSDI. Po uspehi izkušnji štirih vezanih brzoturnirjev, ki so bili v začetku tega leta z mesečnim predsedkom, so se zamejski šahisti odločili, da bodo odigrali redne mesečne brzoturnirje vsak prvi petek v mesecu (razen ob praznikih) vedno v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20/2), seveda če bo zadova živo število vpisanih. Šahovska sezona pa bo trajala tja do poletja, tako da se sledi neki kontinuiteti. Prvi sezonski brzoturnir ZSSDI je bil v petek, 7. oktobra, osvojil pa ga je državni prvokategornik Egon Pertot pred mojstrom Božidarjem Filipovičem in državnim drugokategornikom Dušanom Jelinčičem.

Božidar Filipovič

Egon Pertot

Današnjega brzoturnirja se lahko udeležijo vsi zamejski šahisti brez izjeme. Vpisovanje je zastoj, to pa je za solidnejše šahiste lepa prilož-

nost, da spet pomerijo svojo moč, saj bo motiv borbe za prvo mesto med Pertotom in Filipovičem tudi na tem turnirju dominanten, kot že vso prej-

šnjo sezono, pa tudi za manj izkušene, ki v boju z močnejšimi šahisti pridobivajo dragocene izkušnje za bodočnost.

V košarkarskem promocijskem prvenstvu

Proti Libertasu računa Bor Radenska na zmago

Težja bo naloga Kontovela in Poleta

Po dokaj pestrem sporedu v prejšnjih dneh, ko sta bi dve koli v treh dneh, se promocijsko prvenstvo vrača v normalnost. Košarkarji Bora Radenske bodo igrali na domačem terenu proti tržaškemu Libertasu, ki ima letos nekoliko spremenjeno postavbo: k moštvo je pristopil visoki Cenderelli, medtem ko je Gori odšel v mladinsko moštvo tržaškega prvoličarja. Libertas je solidna ekipa, ki lahko povzroči marsikatero nevšečnost vsakemu tekmeču, vsekakor je Radenska v tem srečanju favorit.

Pred težko nalogo bodo tokrat nedvomno Kontovenci, ki se bodo doma pomerili z močno in izkušeno Barcolano, ki, kot vedno, računa na deseterico uigranih »starih mačkov«, s

katerimi je lani nastopala v D ligi. Tržačani predvajajo, umirjeno igro, tako da bi jih hitrost in sprememba ritma lahko presenetili.

Poletovci bodo gostovali na nevarnem igrišču miljske telovadnice, kjer jih bo pričakovala miljska Casa del Frigo, solidno moštvo, ki razpolaga z natančnimi strelci iz razdalje (nad vserei Bacchelli). Za openske košarkarje bodo domačini prav gotovo trd oreh. (Cancia)

● AMERIKAN VITAS GERULAITIS se je uvrstil v tretje kolo teniškega turnirja grand prix v Stockholmu. Premagal je Brazilca Hocevarja s 4:6, 6:4, 6:4.

Pogovor s predsednikom ženske odbojcarske ekipe Mogliano Veneto

«Tudi proti Meblu bomo nastopili okrnjeni»

Združena ženska odbojcarska ekipa Meblo bo v drugem kolu prvenstva B lige gostovala na nevarnem igrišču v Mogliano Veneto. Da bi kaj več izvedeli o jutrišnjem nasprotniku naših igralrk smo se po telefonu pogovorili s prijaznim predsednikom beneškega društva Girardijem (bivšim trenerjem), ki je rade volje odgovoril na naša vprašanja.

«Specializiran odbojcarski tisk napoveduje, da je Mogliano Veneto najmočnejša ekipa v svoji skupini in celo eden kandidatov za napredovanje v A-2 ligo. Ali potrjujete tako rožnate napovedi in kakšni so tudi sicer vaši cilji?»

«Napovedi vsekakor potrjujem. Igralke so letos, tako s fizičnega, kot tehničnega vidika, dosegle popolno dozorev. Dobili smo pomembno okrepitev iz Conegliana (prejšnji nasprotnik Mebla op. ur.), imamo pa tudi mlade, a zelo dobre menjave. Že lani smo računali na napredovanje, a se nam je v skupini za A-2 ligo izmu-

znilo, ker smo v prvih petih tekmah izgubili in igrali brez diskvalificiranih igralrk in v drugem delu nismo nadoknadili zamujenega. Vendar moram poudariti, da smo že lani premagali nasprotnike, kakršen je bila na primer Spinea, ki je nato tudi napredovala.»

«V sobotnem prvem kolu ste vendar izgubili z Nerveso...»

«Sobotni poraz nas ne skrbi, ker smo igrali brez dveh standardnih igralrk. Poleg tega nam jo je zagodel sodnik. Vodili smo z 2:1, nakar je sodnik za četrt ure neopravičljivo prekinil tekmo. Nato se naše igralke niso več zbrale, v petem setu, ki smo ga izgubili s 15:13, pa so nam piskali dve dvomljivi pozicijski napaki, tako da je bila mera polna.»

«Ali poznate vašega jutrišnjega nasprotnika?»

«O Sokolu, kako pravite... o Meblu ne vem dosti. Menda se je združil z Bregom»

«Ne, prišlo je do združitve na ravni

članskih ekip med Sokolom in Borom v okviru sodelovanja več drugih društev.»

«Ja, ne mislim, da je Meblo vsekakor eden izmed favoritov naše skupine. Sokol je že lani imel dobro ekipo, če bodo borovke letos več trenirale, potem utegne biti ta ekipa nevarna. V prvem delu prav gotovo. Vsekakor mislim, da jutrišnja tekma ni odločilnega pomena, čeprav seveda nočemo startati z dvema porazoma. Tudi jutri bi morali nastopiti okrnjeni, vendar nas to ne skrbi, saj se bomo zagotovo uvrstili v skupino boljših.»

«Kdo je poleg Mogliana in Mebla favorit za prva tri mesta?»

«Rekel bi prej Albatros kot Nervesa, ki jo omejuje nizka rast igralrk in pomanjkanje izkušenj.»

«Povejte nam še kaj o vaši ekipi in o vašem društvu. Imate precej bogato tradicijo.»

«Naokoli smo daleč najboljše društvo. V B ligi nastopamo že od leta 1972 in smo od takrat le enkrat izpadli in se nato brž vrnili med dru-

goligaše. Pred leti, ko je v A-2 ligo napredovala tržaška OMA, smo bili drugi samo zaradi razlike v točkah posameznih setov (torej ne v točkah, niti v setih op. ur.). Naše mladinske ekipe osvajajo številne pokrajinske, deželne in meddeželne naslove. Imamo skupno 150 igralrk, poleg minivolleya. Naša mladinska ekipa nastopa v C-2 ligi. V zadnjih časih smo si prizadevali, da bi se poprečna starost naših članic nižala, poprečna višina pa višala. Sedaj je poprečna starost v prvi ekipi okrog 20 let (najstarejše igralke imajo 22 let op. ur.), poprečna višina pa počasi prerašča 170 cm, saj so naše mlajše članice prve ekipe visoke okrog 175-178 cm. Včasih smo se odlikovali v obrambi, sedaj pa sloni naša igra predvsem na hitrih napadih.»

Igralke Mebla so torej obveščene. V Mogliano jih čaka ambiciozna ekipa, društva, ki je še v ekspanziji in ki namerava tudi letos odigrati v prvenstvu B lige nadvse vidno vlogo. (ak)

Novi odbor

ŠD Breg

Na predčerašnji seji novoizvoljenega odbora ŠD Breg, ki je izšel iz nedavnega občnega zbora, so si odborniki porazdelili funkcije. Za novega predsednika dolinskega društva je bil imenovan Igor Čuk, ki bo tako zamenjal dolgoletnega predsednika Klabljana. Podpredsednik bo odslej Valter Mohor, tajnik Boris Gombač, b'agajnik pa Vinko Mahne - Kalin. Zgoraj imenovani člani sestavljajo tudi predsedstvo društva. Ostale funkcije so tako porazdelili: pomožni tajnik Robert Novello, pomožni blagajnik Egidij Strnad, gospodar Stojan Maver, odbornik za zbiranje finančnih sredstev Sergij Pelozo, odbornik za nogomet Toni Gherinich, odbornik za košarko Leo Koren, odbornik za odbojko Valter Mohor, odbornik za rekreacijo Divna Sancin, odbornik za izvenšportne dejavnosti Tatjana Turko.

Nadzorni odbor sestavljajo Drago Ota, Marino Pečnik in Aldo Zobec. Na svoji današnji seji (ob 21. uri) bo novoizvoljeni odbor sestavil program.

Prosečani doklej poslednji?

Proseško Primorje je doslej še vedno na zadnjem mestu lestvice v drugi nogometni amaterski ligi. V taboru Primorja pa so prepričani, da bodo kaj kmalu zapustili neugodno mesto na razpredelnici

Po prvem delu ženskega odbojcarskega prvenstva deklic

Breg in Friulexport prva v svoji skupini

Prva zmaga Borovih dečkov - Sloga druga med mladinci in mladinkami

Ženske odbojcarske ekipe mladink in deklic so že končale prvi del pokrajinske faze prvenstva in lestvice že odražajo pravo razmerje sil. Drugače je s fanti. V prvenstvu dečkov je sedem ekip in so odigrali le tri kola, v prvenstvu mladincev pa so letos vpisane le tri ekipe.

DEKLICE

SKUPINA A

Združena ekipa Friulexport je v treh tekmah prepustila svojim nasprotnikom skromnih šestnajst točk in je kar štiri sete osvojila na ničli. Konkurenca je zares skromna, tako da so tekme za naše igralke povsem brez koristi, kar je seveda slabo. Ni dvoma, da bodo igralke Friulexport tudi v povratnem delu osvojile vse tri tekme.

IZIDI 3. KOLA
Friulexport - Nuova Pallavolo Trst 3:0; San Sergio - Vivai Busà 3:0.

LESTVICA

Friulexport 6; San Sergio 4; Nuova Pallavolo Trst 2; Vivai Busà 0.

SKUPINA B

Nekoliko bolj izenačena je ta skupina. V menda že odločilnem derbiju je Breg na Proseku premagal Kontovel in je sedaj ta čas najresnejši kandidat za prvo mesto v svoji skupini. Mlajše igralke Sloga so v tekmi s CUS prišle do pričakovane prve zmage.

IZIDI 3. KOLA
Kontovel - Breg 0:3; Sloga - CUS 3:0.

LESTVICA

Breg 6; Kontovel 4; Sloga 2; CUS -2.

IZIDI 2. in 3. KOLA
Nuova Pallavolo Trst - Le Volpi 1:3; Prevenire - Inter 0:3; Le Volpi - Inter 1:3; Nuova Pallavolo - Prevenire 3:0.

LESTVICA

Inter 1904 6; Le Volpi 4; Nuova Pallavolo Trst 4; Prevenire 0.

SKUPINA B

V neposrednem obračunu za prvo mesto je Sloga doma tesno izgubila z OMA. Prav Sloga in OMA pa se bosta v povratnem delu borili za prvo mesto.

IZIDI 3. KOLA
CUS - Club Altura 3:2; Sloga - OMA Olympic 2:3.

LESTVICA

OMA 6; Sloga 4; CUS 2; Club Altura 0.

MLADINCI

V svoji drugi tekmi je Sloga favoriziranemu Interju iztrgala set. To je obenem tudi edina tekma, ki so jo odigrali v tem kolu.

LESTVICA

Inter 1904 4; Sloga 2; Volley Duke 80 0. (G.F.)

V nedeljo nagraditev pokrajinskih kolesarjev

Evropska zveza ljubiteljev kolesarstva (UDACE) prireja v nedeljo, 6. novembra, ob 9.30 v boljunskem gledališču »France Prešeren« zaključno prireditve agonistično-cikloamaterske sezone 1983. Na tej prireditvi, ki se je bodo udeležile najvidnejše športne in politične osebnosti dežele, bodo podelili majčke vsem tržaškim pokrajinskim prvokom.

obvestila

ŠD Mladina

obvešča, da se predsmučarska telovadba redno nadaljuje ob torkih in petkih od 19.30 do 20.30 v Ljudskem domu v Križu (blizu nogometnega igrišča).

Šahovska komisija pri ZSSDI prireja danes, 4. novembra, redni mesečni šahovski brzoturnir, katerega se lahko udeležijo vsi! Turnir bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom točno ob 19. uri. Vpisovanje je brezplačno na mestu samem. Vabljeni!

ZSSDI

obvešča, da je v teku vpisovanje za plavalni tečaj v Lipici. Tečaj je namenjen otrokom, ki obiskujejo zadnje leto otroškega vrtca, osnovno in

nizjo srednjo šolo. Tečaj bo v treh turnusih (od 15. do 16. ure, od 16. do 17. ure ter od 17. do 18. ure). Informacije in vpisovanje na sedežu ZSSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, telefon 767304 od 9. do 13. ure.

Športna šola - Sv. Ivan telovadba za osnovnošolske otroke je ob torkih in petkih in sicer: od 15. do 16. ure za prvi in drugi razred, za višje razrede pa od 16. do 17. ure.

ŠD Dom

Sekcija za orodno telovadbo obvešča, da so treningi orodne telovadbe za fante ob torkih in petkih od 16. do 17.30 ure. Vsi treningi bodo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Možen je še vpis fantov, ki obiskujejo 2. in 3. razred osnovne šole.

DEČKI

Borovci so v tekmi z Rozzalom izbojevali spodbudno zmago. Lestvica je nepopolna, saj je na primer favorit prvenstva Inter v drugem kolu počival, nekatere tekme tretjega kola pa morajo šele odigrati.

DOSEDANJI IZIDI 2. in 3. KOLA
Nuova Pallavolo Trst - Volley Duke 80 1:3; Rozzol - Bor 0:3; VIS - Inter 0:3.

LESTVICA

Inter 4; Nuova Pallavolo Trst, VIS, Prevenire, Bor in Volley Duke 80 2; Rozzol 0.

MLADINKE

SKUPINA A

Po prvem delu zanesljivo vodi Inter 1904, ki je vsega izgubila le dva seta. Preseneča solidno drugo mesto Le Volpi, ki pa ne bi smela ogroziti končne zmage Interja v skupini.

V PRVENSTVU CICIBANOV

Mladim doberdopskim nogometašem le točka

CICIBANI

Mladost - Pieris 1:1
MLADOST: A. Lakovič, L. Gergolet, L. Pouker, A. Gergolet (F. Zampar), E. Zampar, A. Devetta, A. Ferfolja, F. Narduzzi, S. Ferfolja, (M. Frandolici).
STRELEC za Mladost, A. Ferfolja. Cicibani doberdopske Mladosti so v sobotni tekmi izenačili. Če bi jim bila sreča vsaj malo naklonjena bi lahko tekmo tudi osvojili. Četudi je ekipa Pierisa na enem prvih mestih lestvice, ni bila najbolje pripravljena za to srečanje. (P. M.)

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 100.000, letno 1000.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.000 letno 1400.000 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Karlejeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski

dnevnik

4. novembra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V Bologni ugrabljena hčerka premožnega trgovca z glasbili

BOLOGNA — Industrija ugrabitev v Italiji je spet v vzponu. Po nedavni ugrabitvi male Elene so banditi predsinocnjim odvedli v Bologni Patrizio Bauer, hčerko enega najvidnejših italijanskih trgovcev glasbil. Po skopih vesteh, ki so pronicile skozi zid molččnosti karabinerjev in policije, so banditi napadli Patrizio Bauer v sredo zvečer, ko se je kot običajno vračala iz službe. Dekle, ki je eden od vodilnih kadrov v očetovem podjetju Casali - Bauer se je kot po navadi s svojim minijem vračala iz predmestnega naselja Cadrano, kjer je sedež podjetja, v rezidenčno četrt v Ul. Savioli. V četrti San Donato, v osamljeni in temni Ulici Michelino pa so bili banditi v zasedi: s svojim vozilom, najbrž ritmom svetle barve, so se zapodili v avto Patrizie Bauer in prisilili dekle, da se je ustavila.

Kaže, da je bila Patrizia dokaj prisebna in se je branila tako, da je blokirala vrata in okna svojega minija, ugrabitelji pa so razbili vetrobran s puškinim kopitom in z orožjem v roki prisilili dekle, da je šla z njimi.

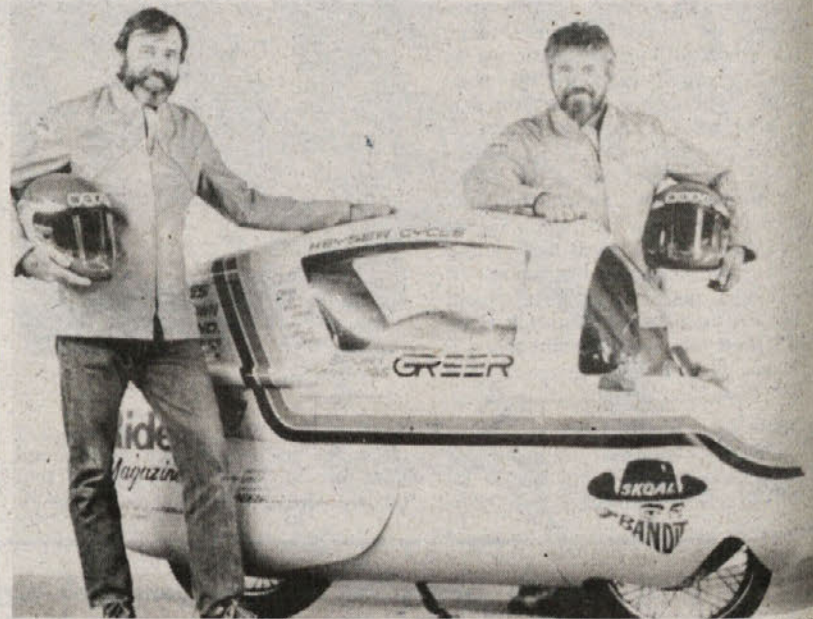
Kaže, da med prebivalci četrti se nihče ni zavedel, kaj se je zgodilo. Alarm je sprožil oče Patrizie Hans Bauer, ki je okoli 1. ure ponoči, potem ko je

zaman nekajkrat telefoniral v podjetje in potem, ko je sam zaman prevozil pot do Cadrana, zaskrbljen obvestil policijo.

Zaenkrat se banditi še niso oglasili pri družini Bauer, da bi zahtevali odkupnino, preiskovalci pa vsekakor domnevajo, da je ugrabitev Patrizie Bauer delo iste tolpe, ki je pred nekaj meseci v Bologni odvedla markizo Ludovico Rangoni Macchiavelli.

Ugrabitev Patrizie Bauer je le zadnji člen v dolgi verigi ugrabitev v srednji Italiji, kjer je v zadnjem letu industrija ugrabitev že spet v znatnem vzponu. Največji razmah je «industrija» dosegla v sredini sedemdesetih let, ko se je Italija približala pretresljivemu poprečju ene ugrabitve na dan, nato pa je dejavnost začela postopno upadati tako zaradi učinkovite preventivne akcije policije in karabinerjev, kot tudi zaradi odločnega stališča sodstva, ki je začasno zaplenilo premožanje svojcev ugrabljenih. K upadanju te dejavnosti pa je prispevalo tudi dejstvo, da so tolpe, ki so večinoma investirale iztržen denar v prekupevanje droge, našle drugačne, bolj varne vire finansiranja kot so bile ugrabitve. Vprašanje je sedaj, kaj se skriva za tem novim vzponom in kako so vanj vpletene kriminalne organizacije kot sta mafija in kamora.

Rekordna storilnost

Gerry Greer in Chuck Guy, oba iz Kalifornije, sta zabeležila nov rekord v skromni porabi goriva s svojim motorjem, ki sta ga odela v plastično obleko, da bi zmanjšala upor. Z eno galono (4,546 litra) bencina sta prevozila 350 km (AP)

Iz zlatarne pri Vicenzi odnesli milijardo zlata

VICENZA — Začetek letošnjega novembra je v Italiji precej brutalno označila vrsta kriminalnih dejanj, med katerimi so zlasti številni ropi. Med tistimi, ki so roparjem prinesli največ «zaslužka», je nedvomno rop pri Vicenzi: iz zlatarne je namreč peterica zakrinkanih in oboroženih moških odnesla za milijardo lir zlata.

Do podviga je prišlo včeraj zjutraj nekaj kilometrov stran od Vicenze: v zlatarski delavnici «Vior» sta delala lastnik Dario Bosco in njegov uslužbenec, nakar je v prostor vstopilo pet moških, ki so prej sežagali železno ograjo na oknu. S pištolami v rokah so prisilili lastnika, da je izključil alarmni sistem, zvezali lastnika in uslužbenca ter ju zaprli v sosednjo sobico. Pobrli so vse zlato, ki je bilo v delavnici in ki v glavnem še ni bilo izdelano ter zbežali z zlatarjevo lancio beto. Odpeljali so se v smeri voha na avtocesto Vicenza - Vzohod, kjer so ustavili avtomobilista in mu vzeli vozilo; naprej pa so se odpeljali na obeh avtomobilih.

Veliko manj, okoli dva milijona in pol, pa je roparski podvig prinesel trojici, ki je v sredo zjutraj oropala poštni urad v kraju Mazzana di Prato. Tudi tokrat so roparji, dva moška in ena ženska, oboroženi vstopili v urad in odnesli vso gotovino. Toda agenti so po razburljivem zasledovanju aretirali četrtega člana tolpe, ki je «kril hrbet» pajdašem. Gre za 21-letnega Fabrizia de Montisa iz Firenc, ki

ga Digos vključuje med pristaše ultrardečega terorizma. Zato preiskovalci menijo, da so tudi ostali trije, ki so zbežali v fiat 127, rdeči teroristi. Se nepojasnjeno pa je ozadje vdora dveh oboroženih moških v zasebno stanovanje v Firencah, kjer so bili ranjeni trije moški, ki pa so bili vpleteni v razna kazniva dejanja.

NEW YORK — Prevelika ljubezen do živali lahko človeka spravi tudi v grob. Američan Marwin Maddux je imel doma tri velike leve. Pred dnevi je hotel živalce nakrmiti in je stopil v njihovo kletko, levi pa se za hrano niso zmenili in so požrli gospodarja... Zverine pa niso veliko uživale, Madduxova vdova jih je dala postreliti.

Zmernost v hrani, pijači in ljubezni najboljši recept za dolgo življenje

MOSKVA — «Vse življenje sem delal in v edino zadovoljstvo mi je bilo dejstvo, da sem pogosto zamenjal ženo.» V ta stavek je strnil recept za dolgo življenje neki armenški stoletnik, ko je pojasnjeval novinarjem, kako to, da tako dolgo živi. V priletnem Armenucu se, njegovim izjavam navzlic, ne skriva noben Don Juan, pač pa gre za človeka, ki je bil prisiljen zamenjati svoje življenjske sopotnice, ker so one hitro umirale, sam pa je že krepko presegel prag stoletja. To dejstvo potrjujejo pa tudi gerontologi, saj je le malo takih parov, pri katerih sta oba partnerja dosegla visoko starost. Po navadi je dolga življenjska pot usojena le enemu od

dveh in v 70 odst. primerih je to ženska.

V nekaterih sovjetskih republikah, kjer je največ ljudi, ki so dosegli visoko starost po ugotovitvah raziskovalcev ženske živijo poprečno 11 let več kot moški. Izjema je Armenija, kjer ženska živi poprečno le 4 ali 5 let dlje od moškega. V tej deželi, ki nima niti tri milijone prebivalcev je okoli šest tisoč ljudi preseglo 90 let, nad šeststo pa je takih, ki so prestopili prag stoletja.

Precej žilavih starcev imata tudi Gruzija in Azerbajdžan in vse zdravniške raziskave so doslej pokazale, da je recept za dolgo in zdravo živ-

ljenje dokaj preprost: zmernost v hrani, v pijači in v ljubezni. Naravno okolje, čist zrak sta pomembni, vendar pa ne odločilni okoliščini za dolgo življenje. Raziskave tudi izpodbijajo še nedavne trditve, da je samo hribovcem usojeno dolgo življenje. Starih korenin, pravijo sovjetski gerontologi, je prav toliko v dolinah kot med drugim dokazuje primer Armenije.

Analize so pokazale, da vsi moški in ženske, ki so se čili in zdravi prebili do visokih starosti, so bili zmerni ljudje, ki niso pretiravali ne s hrano, ne s pijačo in prav tako ne v ljubezni, obenem pa tudi niso bili abstinenti na nobenem od treh področij. Nekateri so po sili razmer postali vegetarijanci, drugi so mirno jedli jagnjetino in jo zalivali s pristno domačo kapljico, ali vselej v normalnih količinah. Nihče od njih ni posebno treniral v zmernosti, pač pa je vsakdo o njih imel že genetsko tako «naravnansko» organizem. Po dosedanjih odkritjih geni opredeljujejo dolžino življenja oziroma ustvarjajo pogoje za življenje pa čeprav ne morejo prevladati nad ostalimi okoliščinami, ki vplivajo na dolžino življenja. Geni prav tako ne dajejo organizmu odpornosti do bolezni, pozitivno vplivajo pa na to, da jih organizem hitreje preboli.

To pa so le dosedanje izsledki. V kratkem, pravijo sovjetski gerontologi, bodo odkrili tudi recept za podaljšanje mladosti do poznih let.

Osem ur dela za vsakodnevno banano

IQUITOS — Da so naše «sestrične» opice zelo inteligentne in prilagodljive živali, trdijo strokovnjaki že zelo dolgo. Vendar pa so jih doslej «zaposlovali» samo v cirkusih in zooloških vrtovih. Kaže pa, da bo njihova stopnja inteligence, oziroma sposobnost, da se priučijo poklica, imela odselej tudi za nekatere vrste opic kvarne posledice: morale si bodo namreč z delom prislužiti svoj vsakodnevni obrok banan.

Sto opic iz vrste «cebus apella», ki jim po domače pravijo «machines», bo namreč iz rodnega amazonskega pragozda, ki se razteza tudi v Peruju, v kratkem odšlo «na specializacijo» v ZDA. V posebnem centru bodo 15 samcev in 85 samic (pa ne, da se je izkazalo, da so sa-

mice brihtnejše?) skušali vzgojiti v «hišne pomočnice» in v «pomožne bolničarke».

Pravzaprav morajo odrejenih sto živali še poloviti v naravnem parku Samiria, ki se razteza blizu sotočja rek Marañon in Ucayli v perujskem amazonskem predelu Loreto. Akcija bo terjala od strokovnjakov, ki so zaposleni v krajevnem centru za ohranitev in razmnoževanje primatov, tri mesece hudih naporov.

Po mnenju vodje centra dr. Mora Soma so «machines» najinteligentnejše male opice; če so dobro zdresirane lahko prinesejo kozarec vode, znajo odpirati in zapirati pipe ter okna in vrata, premikati razne predmete, pozvoniti na zvonce in celo dvigniti slušalko.

Miki Muster:

Gusarji

(1.)

Reagan slab ekonomist

BONN — Tudi kavboj Ronald Reagan se ima še marsičesa naučiti, predvsem kar zadeva ekonomsko problematiko. Skupina strokovnjakov vplivnega zahodnonemškega inštituta za ekonomijo namreč ugotavlja, da so prizadevanja ZDA za izhod iz gospodarske krize lahko učinkovita, vendar se bodo ukrepi Reaganove uprave kaj kmalu izkazali za pravo polomijo, ki bo položaj še poslabšala. Teorija je eno, pravijo, praksa pa čisto nekaj drugega.

V Avstraliji več razporok

SYDNEY — Kljub temu da si papež Janez Pavel II. močno prizadeva zajezi razporoke svojih «varovancev», je le-tet, denimo v Avstraliji vedno več. Statistike kažejo, da se več kot 40 odstotkov katoliških parov na tej celini konča z razporoko. Cerkev sedaj išče nove poti, da bi svoj nauk uskladila s sodobnimi potrebami in s tem ustavila hojo k odvetnikom...

Prevelika ljubezen do dela

BOCEN — Grozil mu je odpust z dela, kajti področje, ki mu je bilo zaupano v varstvo, je bilo preveč «mirno». Zato je nočni paznik Othmar Gampfer «najel» nekega nepridiprava, da podtakne ponoči ogenj parkiranim avtomobilom. «In takoj», je menil možakar, «ne bodo več rekli, da v okolici Merana ni nevarno, sam pa bom še naprej zaposlen.» Prevelika ljubezen do dela pa je 37-letnega nočnega paznika privedla pred sodnike, njegovega «sodelavca» pa v zapor.

Deset milijonov za francoza

NEW YORK — Američani so v svetu dobro znani po svoji napredni tehnologiji, kavbojski razposajenosti in gangsterjih, znajo pa biti zelo naiwni. Mogoče pa to le ni prava beseda in bi kazalo rabiti pojem «lačni denarj». Zgodilo se je namreč, da je neko podjetje, ki izdeluje nadomestne dele in mehanske ključice prodalo Pentagonu francoza (ki ni vreden niti dolar) za 9 tisoč 009 dolarjev. Zato se ni čuditi, da država potroši za tovrstno blago letno kar 10 milijard dolarjev.